

Sammendrag

Bernt Aardal, Henry Valen og Frode Berglund

Valgundersøkelsen 1993 Dokumentasjonsrapport

Rapporten inneholder spørreskjema og svarfordeling for alle spørsmål som ble i stilt i Valgundersøkelsen 1993. I tillegg er det tatt med tabeller som viser sammenhengen mellom partivalg og en del utvalgte bakgrunns- og holdningsvariable. Av resultater fra undersøkelsen kan nevnes:

Stabiliteten ved stortingsvalget i 1993 var den laveste som noen gang er målt i valgundersøkelsene. Hele 44 prosent av velgerne fra 1989 skiftet standpunkt i 1993. Ikke uventet var stabiliteten størst for valgets seierherrer, Senterpartiet og Arbeiderpartiet. Lavest stabilitet finner vi i Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre. Både Senterpartiet og Arbeiderpartiet tiltrak seg et stort antall stemmer fra praktisk talt alle andre partier. Det var også en betydelig nettoovergang fra Arbeiderpartiet til Senterpartiet.

Striden om norsk medlemskap i EF (EU) spilte en stor rolle for valgutfallet. Undersøkelsen viser at velgere som sa ja til EU var langt mer stabile i sin stemmegivning enn neisiden. Halvparten av Høyres velgere fra 1989 var EF-motstandere i 1993. Av disse var det bare 34 prosent som holdt fast på partiet ved høstens valg.

Det var små forskjeller mellom kvinner og menn i valg deltakelsen. Bortsett fra de aller eldste gruppene ligger kvinnenes frammøteporsent nå noe høyere enn mennenes. Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti står svakere blant velgere under 30 år enn de gjorde i 1989. Hele 23 prosent av førstegangsvelgerne stemte på Senterpartiet, mot bare seks prosent i 1989.

Senterpartiet fikk dobbelt så mange stemmer blant helt unge kvinner som blant unge menn. Sett under ett stemte 50 prosent av kvinnene sosialistisk, mot 46 prosent av mennene. Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti har langt større tilslutning av kvinner enn av menn, mens Fremskrittspartiet er det mest utpreglete mannsparti. Arbeiderpartiet og Senterpartiet er noe underrepresentert i de yngste årsklassene. Det er betydelige variasjoner mellom partiene i økonomisk bakgrunn, yrke, utdanning og inntekt. Kristelig Folkeparti er det parti som ligger nærmest gjennomsnittet for samtlige økonomiske faktorer.

Kristelig Folkeparti står som den sterkeste eksponent for motkulturene nynorsk, avholdssak og religiøs legmannsbevegelse, mens Høyre har sterkest tilslutning blant de aktive på bykultursiden. Geografiske variasjoner følger et velkjent mønster. For første gang i sin historie fikk Senterpartiet fotfeste i bysamfunnet.

Valgundersøkelsen 1993 er sammen med materiale fra tidligere valgundersøkelser nærmere analysert i Bernt Aardal og Henry Valens bok Konflikt og Opinion, NKS-Forlaget, Oslo, 1995.

Emneord: Partiskifte, valgkampspørsmål, stemmegiving, velgere

Gjennomføring: Undersøkelsen er gjennomført av Seksjon for intervjuundersøkelser i Statistisk sentralbyrå. Førstekonsulent Odd Frank Vaage har vært leder for gjennomføringen og har tilrettelagt denne rapporten.

Finansiering: Kommunal- og arbeidsdepartementet, Statistisk sentralbyrå og Norges forskningsråd har finansiert undersøkelsen.

Innhold

Tabellregister	6
1. Innledning	7
Undersøkelsesopplegg, frafall og begrepsbruk	7
2. Opplegg og gjennomføring	8
2.1 Utvalg	8
3. Feilkilder og usikkerhet ved resultatene	9
3.1 Utvalgsvarians	9
3.2 Innsamlings- og bearbeidingsfeil	9
3.3 Utvalgsskjevhet og frafall	10
3.4 Sammenligning av valgresultatet	11
4. Begrep og kjennemerker	12
4.1 Definisjon av tettsted	12
4.2 Inntekt	12
4.3 Utdanning	12
4.4 Alder	12
4.5 Parti	12
4.6 Stemmegivning	12
4.7 Region	13
4.8 By/land	13
4.9 Parti	13
4.10 Stemmegiving	13
5. Noen hovedresultater	14
5.1 Rekordlav stabilitet ved stortingsvalget i 1993	14
5.2 Tre av fire sviktet Fremskrittspartiet	14
5.3 Senterpartiet tok fra alle	14
5.4 EF: Ja-siden mest trofast	14
5.5 Mange EF-motstandere i Høyre	14
5.6 EF-motstandere satt hjemme	14
5.7 Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti mistet noe av taket på ungdommen	15
5.8 Ungjenter til Senterpartiet	15
5.9 Partienes profil	15
5.10 Alder og kjønn	15
5.11 Yrke, utdanning og inntekt	15
5.12 Målsak, avholdssak og religiøs aktivitet	15
5.13 Geografi	16
5.14 Politiske holdninger	16
5.15 For analyser av tidligere valg	16
Tabelldel	17
Temaer i spørreskjemaet	34
Vedlegg	
Spørreskjema m/totalfordelinger	37

Tabellregister

1. Partifordelingen i utvalget og ved stortingsvalget i 1993. Prosent	17
2. Velgere i ulike aldersgrupper, etter parti. Prosent	17
3. Ulike partiers velgere, etter kjønn og alder. Prosent	18
4. Valgdeltaking blant menn og kvinner i ulike aldersgrupper. Prosent	18
5. De ulike partiers velgere i 1989, etter stemmegivning i 1993 ("hvor 1989-velgerne gikk"). Prosent ..	19
6. De ulike partiers velgere i 1993, etter stemmegivning i 1989 ("hvor 1993-velgerne kom fra"). Prosent ..	19
7. Personer med stemmerett i 1989, etter stemmegivning i 1989 og 1993. Prosent	19
8. De ulike partiers velgere i 1989, etter stemmegivning og EF-standpunkt i 1993 ("hvor gikk 1989-velgerne"). Prosent	20
9. De ulike partiers velgere i 1993, etter stemmegivning i 1989 og EF-standpunkt i 1993 ("hvor 1993-velgerne kom fra"). Prosent	21
10. SV-velgernes fordeling på demografiske kjennemerker og holdningsvariable, og avvik fra befolkningen i 1989 og 1993. Prosent	22
11. Arbeiderparti-velgernes fordeling på demografiske kjennemerker og holdningsvariable, og avvik fra befolkningen i 1989 og 1993. Prosent	23
12. Venstre-velgernes fordeling på demografiske kjennemerker og holdningsvariable, og avvik fra befolkningen i 1989 og 1993. Prosent	24
13. Kristelig Folkeparti-velgernes fordeling på demografiske kjennemerker og holdningsvariable, og avvik fra befolkningen i 1989 og 1993. Prosent	25
14. Senteparti-velgernes fordeling på demografiske kjennemerker og holdningsvariable, og avvik fra befolkningen i 1989 og 1993. Prosent	26
15. Høyre-velgernes fordeling på demografiske kjennemerker og holdningsvariable, og avvik fra befolkningen i 1989 og 1993. Prosent	27
16. Fremskrittsparti-velgernes fordeling på demografiske kjennemerker og holdningsvariable, og avvik fra befolkningen i 1989 og 1993. Prosent	28
17. Oppslutning om partiene i ulike landsdeler. Prosent	29
18. Oppslutning om partiene etter høyeste fullførte utdanning. Prosent	29
19. Oppslutning om partiene etter sosioøkonomisk status. Prosent	29
20. Yrkesaktivs oppslutning partiene etter sektor. Prosent	29
21. Oppslutning om partiene blant menn og kvinner. Prosent	30
22. Oppslutning om partiene i ulike aldersgrupper. Prosent	30
23. Oppslutning om partiene etter syn på miljøvern. Prosent	30
24. Oppslutning om partiene etter holdning til innvandring til Norge. Prosent	30
25. Oppslutning om partiene etter syn på norsk EU-medlemskap. Prosent	31
26. Oppslutning om partiene etter syn på hvordan arbeidsledigheten skal løses. Prosent	31
27. Egenplassering på høyre-venstre-skalaen blant ulike partiers velgere. Prosent	31
28. Synet på omfanget av landets trygdeordninger blant ulike partiers velgere. Prosent	31
29. Synet på adgang til abort blant ulike partiers velgere. Prosent	32
30. Holdning til påstanden: 'Folk som meg kan nok stemme, men noe annet kan vi ikke gjøre for å innvirke på politikken' blant ulike partiers velgere. Prosent	32
31. Holdning til påstanden: 'De som sitter på Stortinget og bestemmer tar ikke mye hensyn til det vanlige folk tror og mener' blant ulike partiers velgere. Prosent	32
32. Holdning til påstanden: 'Valgene spiller en avgjørende rolle for utformingen av politikken her i landet' blant ulike partiers velgere. Prosent	32
33. Holdning til påstanden: 'Politikken er ofte så innviklet at alminnelige folk ikke kan sette seg inn i hva den dreier seg om' blant ulike partiers velgere. Prosent	33
34. Holdning til påstanden: 'Partiene er bare interessert i folks stemmer, ikke i deres meninger' blant ulike partiers velgere. Prosent	33
35. Holdning til påstanden: 'Ved å stemme ved valgene kan en virkelig være med å bestemme hvordan landet skal styres' blant ulike partiers velgere. Prosent	33

1. Innledning

Undersøkelsesopplegg, frafall og begrepsbruk

Intervjuundersøkelsen om stortingsvalget 1993 er et samarbeidsprosjekt mellom Statistisk sentralbyrå (SSB) og Institutt for samfunnsforskning (ISF) v/professor Henry Valen og forsker Bernt Aardal. ISF har utarbeidet spørreskjemaet, mens datainnsamling, dataregistrering og kontroll og feilretting av materialet er foretatt av Statistisk sentralbyrås intervjuseksjon.

Det norske valgforskningsprogrammet ved ISF ble satt i gang i forbindelse med stortingsvalget i 1957. Siden den gang er det foretatt undersøkelser i samband med alle stortingsvalg, unntatt valget i 1961.

Samarbeidet mellom Statistisk sentralbyrå og ISF startet ved stortingsvalget i 1977. Ved stortingsvalgene i 1969 og 1973 hadde Statistisk sentralbyrå egne intervjuundersøkelser.

Undersøkelsen om valget i 1993 inngår i valgforskningsprogrammet til ISF. Formålet for ISF er dels å videreføre analysen for foregående valg, dels å rette søkelyset på aktuelle tendenser i norsk politikk.

2. Opplegg og gjennomføring

2.1 Utvalg

Utvalget i Valgundersøkelsen 1993 er trukket av Statistisk sentralbyrå, og er et selvveiende personutvalg (alle personer i populasjonen har like stor sannsynlighet for å bli trukket ut til undersøkelsen) på 3 000 personer. For å oppnå kunnskap om holdningsendringer i velgermassen har vi trukket ut 1 382 personer født 1914 - 1971 fra bruttoutvalget for Valgundersøkelsen 1989. Vi har supplert dette utvalget med et utvalg på 117 personer fra de fire årskullene (født 1972-1975) som har oppnådd stemmerett etter 1989-valget. Den resterende del av utvalget, personer født 1914-1971, er trukket fra Statistisk sentralbyrås utvalgsregister. Trekkingen er utført på en slik måte at det totale utvalget er selvveiende.

Datainnsamlingen er foretatt av Seksjon for intervjuundersøkelser. Stortingsvalget foregikk 12. og 13. september. Besøksperioden ble satt til perioden 14. september - 2. oktober, med tillegg for en uke til oppfølging. Dersom det var nødvendig kunne det foretas et tredje gjenbesøk. De fleste intervjuer ble foretatt ved personlig besøk, men telefonintervju ble benyttet i en del tilfeller.

3. Feilkilder og usikkerhet ved resultatene

3.1 Utvalgsvarians

Den usikkerhet man får i resultatene fordi en bare bygger på opplysninger om en del av befolkningen som undersøkelsen dekker, kalles ofte utvalgsvarians.

Standardavviket er et mål på denne usikkerheten. Størrelsen på standardavviket avhenger blant annet av tallet på observasjoner i utvalget, og av fordelingen til det aktuelle kjennemerket i hele befolkningens gruppen som omfattes av undersøkelsen. Vi kan anslå standardavviket ved hjelp av observasjonene i utvalget.

Statistisk sentralbyrå har ikke foretatt spesielle beregninger av slike anslag for tallene i denne publikasjonen, men i tabell a nedenfor har vi antydet størrelsen av standardavviket for observerte prosentandeler ved ulike utvalgstørrelser.

For å illustrere usikkerheten kan vi bruke et intervall som angir nivået på den sanne verdi av en beregnet størrelse (den verdien vi ville ha fått om vi hadde foretatt en totaltelling i stedet for en utvalgsundersøkelse). Slike intervaller kalles konfidensintervaller dersom de er konstruert på en spesiell måte.

I denne sammenheng kan vi bruke følgende metode: La M være den beregnede størrelse og la S være et anslag for standardavviket til M . Konfidensintervallet blir da intervallet med grenser ($M-2S$) og ($M+2S$). Denne metode vil med omtrent 95 prosent sannsynlighet gi et intervall som inneholder den sanne verdi.

Følgende eksempel illustrerer hvordan en kan bruke tabellen til å finne konfidensintervaller: Anslaget på standardavviket til et observert prosenttall på 70 er 2.8 når antall observasjoner er 400. Konfidensintervallet for den sanne verdi får grensen $70 \pm 2 \times 2.8$, dvs. det strekker seg fra 64.4 til 75.6 prosent.

Når antallet observasjoner er mindre enn 25, foretas det ikke prosentberegninger.

Tabell a. Størrelsen av standardavviket i prosent

Antall obser- vasjoner	Prosenttall					
	5(95)	10(90)	20(80)	30(70)	40(60)	50(50)
25	5.3	7.4	9.8	11.2	12.0	12.3
50	3.8	5.2	6.9	7.9	8.5	8.7
100	2.7	3.7	4.9	5.6	6.0	6.1
250	1.7	2.3	3.1	3.6	3.8	3.9
400	1.3	1.8	2.5	2.8	3.0	3.1
800	0.9	1.3	1.7	2.0	2.1	2.2
1000	0.8	1.2	1.6	1.8	1.9	1.9
1500	0.7	1.0	1.3	1.5	1.6	1.6
2000	0.6	0.8	1.1	1.3	1.3	1.4
2500	0.5	0.7	1.0	1.1	1.3	1.4

I praksis vil en ikke nøye seg med å betrakte ett og ett prosenttall fra en eller flere undersøkelser særskilt, men sammenligne prosenttall for forskjellige grupper. Da er det nødvendig å være oppmerksom på at to tall som sammenlignes begge er usikre, og at usikkerheten på forskjellen mellom dem vanligvis blir større enn usikkerheten knyttet til hvert tall.

3.2 Innsamlings- og bearbeidingsfeil

I enhver undersøkelse, både i totaltellinger og utvalgsundersøkelser, vil det forekomme svar som er feil. Feilene kan oppstå både i forbindelse med innsamlingen og under bearbeidingen. Erfaringen er at etter at en har rettet opp feil så langt dette er mulig, så påvirkes de statistiske resultatene fra undersøkelsene i de fleste tilfeller forholdsvis lite av feil. Men virkningen av feil kan i noen tilfeller være av betydning.

Feil under innsamlingen, målefeil, oppstår ved at intervjupersonen avgir feil svar eller ved at intervjueren krysser av for svaret i feil rubrikk eller skriver ufullstendige opplysninger i skjemaet. Bearbeidingsfeil er feil koding av f.eks. inntekt og yrke, feil i avledninger (omkoder) eller feil som oppstår når opplysningene fra spørreskjemaet overføres til maskinlesbart medium. Gjennom manuell skjemarevisjon og maskinnelle kontroller har man søkt å finne feil og rette opp

disse. Det er imidlertid klart at ikke alle måle- og bearbeidingsfeil oppdages.

Målefeil kan oppstå på mange måter. De kan skyldes vansker med å huske forhold tilbake i tiden. De kan også skyldes at spørsmål blir misforstått. Når en spør om forhold som folk erfaringmessig finner kompliserte, må en regne med å få en del feilaktige svar.

Målefeil kan også oppstå fordi visse spørsmål av enkelte oppfattes som ømtålige. Respondentene kan i slike tilfeller bevisst gi feilaktige svar eller de vurderinger som ligger til grunn for svaret kan bli påvirket av hva de oppfatter som sosialt ønskelig.

3.3 Utvalgsskjehet og frafall

Av de 3 000 personene som var trukket ut til å delta i undersøkelsen, tilhørte 17 ikke populasjonen enten fordi de hadde flyttet til utlandet, bodde på institusjon eller var avgått ved døden. Resten, 2 983 personer, ble kontaktet for intervju. Av disse er 789 frafall, eller 26,4 prosent av alle oppsøkte.

Tabell b viser tallet på intervupersoner og frafallet i ulike deler av utvalget, mens tabell c viser frafallet etter årsak.

Frafall kan føre til utvalgsskjehet. Hvis omfanget av frafall i like grupper avviker vesentlig, vil dette føre til at nettoutvalget (personer det er oppnådd intervju med) ikke har de samme fordelinger som bruttoutvalget (personer som er oppsøkt for intervju).

Utsagn om skjeheter må i prinsippet knyttes til de enkelte kjennemerker. Dersom en har funnet at frafallet ikke har ført til skjeheter på et bestemt

kjennemerke, kan likevel frafallet ha hatt virkning på andre kjennemerker. Omvendt innebærer skjeheter som skyldes frafall på et kjennemerke ikke nødvendigvis at andre kjennemerker har en skje fordeling i forhold til bruttoutvalget. Tabell d gir mulighet for å belyse eventuelle skjeheter på grunn av frafall for kjennmerkene kjønn og alder. En sammenligner prosentfordelingen på et kjennemerke i bruttoutvalget og nettoutvalget. Dersom det er store avvik mellom de to fordelingene viser dette at det foreligger en utvalgsskjehet for dette kjennemerket.

Fordelingen etter kjønn og alder i tabell d viser at et større frafall blant kvinner enn blant menn har ført til en skjehet i fordelingen av nettoutvalget etter kjønn, men er noe overrepresentert i nettoutvalget. Spesielt eldre kvinner er underrepresentert.

Tabell b. Bruttoutvalg, nettoutvalg og frafall

	Brutto-utvalg	Netto-utvalg	Frafall	
			Antall	Prosent
I alt	2983	2194	789	26,4
Panel	1373	978	395	28,8
Av dette				
Panel med svar i 1989 .	1046	836	210	20,1
Panel med frafall i 1989	327	142	185	56,6
Ikke panel	1610	1216	394	24,5
Av dette				
Ikke panel 18-24 år . . .	305	242	63	20,7
Ikke panel 25-79 år . . .	1305	974	331	25,4

Tabell c. Frafall etter årsak. Prosent

	Frafallsårsak					
	I alt	Nekting	Sykdom	Bortreist, ikke truffet	Annен и упомянута причина	Tallet på personer
Hele frafallet	100	65	11	21	4	789
Frafall i panelet	100	64	10	21	5	395
Av dette						
Panel med svar i 1989 . . .	100	61	10	23	5	210
panel med frafall i 1989 . . .	100	68	10	18	4	185
Frafall ikke panel	100	65	11	20	4	394
Av dette						
Ikke panel 18-24 år	100	54	5	38	3	63
Ikke panel 25-79 år	100	67	12	17	3	331

Tabell d. Bruttoutvalget, frafallet, nettoutvalget og hele befolkningen 18-79 år, etter kjønn og alder

	Bruttoutvalg		Frafall		Nettoutvalg		Befolkningen 18-79 år pr. 1.1.1993	
	Tallet på personer	Prosent	Tallet på personer	Prosent	Tallet på personer	Prosent	Tallet på personer	Prosent
I alt	2 983	100,0	789	100,0	2 194	100,0	3 143 091	100,0
KJØNN OG ALDER								
Menn	1 517	50,9	361	45,8	1 156	52,7	1 563 559	49,7
18-24 år	209	7,0	43	5,5	166	7,6	234 986	7,5
25-29 år	144	4,8	45	5,7	99	4,5	172 950	5,5
30-39 år	345	11,6	74	9,4	271	12,4	324 241	10,3
40-49 år	313	10,5	67	8,5	246	11,2	309 897	9,9
50-59 år	193	6,5	45	5,7	148	6,8	196 153	6,2
60-69 år	168	5,6	38	4,8	130	5,9	183 796	5,9
70-79 år	145	4,9	49	6,2	96	4,4	141 536	4,5
Kvinner	1 466	49,2	428	54,3	1 038	47,3	1 579 532	50,3
18-24 år	194	6,5	47	6,0	147	6,7	224 921	7,2
25-29 år	156	5,2	35	4,4	121	5,5	163 663	5,2
30-39 år	277	9,3	67	8,5	210	9,6	308 884	9,8
40-49 år	291	9,8	84	10,7	207	9,4	292 943	9,3
50-59 år	183	6,1	54	6,8	129	5,9	196 445	6,3
60-69 år	184	6,2	65	8,2	119	5,4	200 950	6,4
70-79 år	181	6,1	76	9,6	105	4,8	191 796	6,1

3.4 Sammenligning med valgresultatet

Den ordinære valgstatistikken utarbeidet på grunnlag av oppgaver fra valgstyrrene viser valgdeltakelsen etter kjønn og fordelingen av stemmer etter parti. Tabell f gir valgdeltakelse etter kjønn i hele det uttrukne utvalget, blant personer som svarte og i hele befolkningen.

Tabellen viser at valgdeltakelsen var merkbart høyere blant dem som svarte enn blant hele utvalget. Frafallet var også høyere blant dem som ikke stemte ved valget.

Tabell f. Valgdeltakelse blant menn og kvinner i hele utvalget, blant personer som svarte og blant personer med stemmerett. Prosent

	Valgdeltakelse. Prosent		
	Hele utvalget	Personer som svarte	Alle personer med stemmerett
Begge kjønn	77,7	82,9	75,8
Menn	77,1	82,4	
Kvinner	78,3	83,5	

4. Begrep og kjennemerker

Kodingen av variablene i tabellene er gjort etter følgende retningslinjer:

4.1. Yrkesgruppe

I partiprofilene har vi prøvd å plassere alle i en yrkeskategori, med unntak av studenter og elever. Det vil si at de som ikke har et eget yrke, er plassert etter tidligere yrke eller forsørgers yrke (eventuelt forsørgers tidligere yrke). I tabell 19 har vi imidlertid funnet det riktig å la også pensjonister og hjemmeværende utgjøre egne kategorier.

Basis for yrkesinndelingen er Nordisk yrkesklassifiseringskode (NYK-koden), jmf. Standard for Norsk Statistikk nr. 5, Statistisk sentralbyrå Oslo/Kongsvinger 1984, tabell 4. Denne identifiserer yrkets art; arbeider, funksjonær, fisker, gårdbruker. I tillegg er det trukket inn en del tilleggsopplysninger.

1. Selvstendige er delt i to: Primærnæringer og andre. Primærnæringene er identifisert via NYK-koden, for de andre er bare opplysningen om at de er selvstendige brukt.
2. Funksjonærene er gruppert etter om de arbeider i offentlig eller privat sektor. Frivillige organisasjoner hører inn under privat sektor.

4.2. Utdanning

Her er Statistisk sentralbyrås standardinndeling i fire kategorier anvendt. For en nøyaktig beskrivelse av denne, se Statistisk Sentralbyrås Håndbøker nr. 28. I kategorien "Grunnskole" har ingen utdannelse utover obligatorisk skolegang, "Gymnas 1" betegner videregående skole av yrkesfaglig art uten examen artium, mens "Gymnas 2" innebærer at examen artium er avgjort. Kriteriet for å havne i kategorien "Universitet og høyskole" er at det er avgjort minst en eksamen som krever artium.

4.3. Inntekt

Inntekt regnes som bruttoinntekt før eventuelle fradragsposter og skatt. For gifte/samboende regnes ektefellenes/samboernes samlede bruttoinntekt.

Kjennemerket husholdningsinntekt ble delt i tre like deler. Lav inntekt betegner inntekter under 186.000 kroner, middels inntekter betegner inntekter mellom 186.000 og 330.000 kroner, mens inntekter over 330.000 kroner regnes for høye. I 1989 var lav inntekt satt ved inntil 149.000 kroner, middels var mellom 150.000 og 299.000 kroner, mens husstands-inntekter over 300.000 ble regnet som høye.

4.4. Avhold

Spørsmålene 105, 106 og 6 i vedlagte spørreskjema ligger til grunn for avholdsindeksen. Avholdsfolk som sier de er svært eller nokså interessert i avholdssaken er plassert i gruppen aktiv avhold. Ikke-avholdsfolk som mener myndighetenes alkoholreguleringer er for strenge, har fått benevnelsen protesterende ikke-avhold.

4.5. Målsak

Skriftlig målform (spørsmål 103 i spørreskjemaet) er utgangspunktet for plassering i nynorsk eller bokmålskategorien. De som så sier seg meget eller nokså interessert i målsaken (spørsmål 104), havner i gruppene "aktiv nynorsk" eller "bokmål".

4.6. Religion

Spørreskjemaets spørsmål 107 om medlemsskap i religiøse foreninger og spørsmålene 108 A,B og C om religiøs aktivitet er anvendt for konstruere religiøsitetsindeksen. Kriteriene for å havne i de ulike kategoriene er gjengitt i tabellen under.

Kategori	Religiøse møter, gudstjenester	Religiøse programmer i radio, TV	Medlemsskap i religiøse organisasjoner
Helt passiv . . .	0 og/eller	0-1	0
Lav aktivitet . .	1-2 og/eller	2	0
Høy aktivitet . .	3 + og/eller	3 +	0
Medlem . . .	-	-	1 +

4.7. Region

Oslofjord: Østfold, Akershus, Oslo og Vestfold.
Indre Østland: Hedmark, Oppland, Buskerud og Telemark
Sørlandet: Aust-Agder og Vest-Agder.
Vestlandet: Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal.
Trøndelag: Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag.
Nord-Norge: Nordland, Troms og Finnmark.

4.8. By/land

Spredtbygde strøk og tettbygde strøk med færre enn 2.000 bosatte er regnet som spredtbygd, alle andre som tettbygde (se spørreskjemaets side 1 under Bostedsstrøk).

4.9. Parti

I tabeller med fordelinger på parti er det brukt følgende forkortinger:

A = Det norske arbeiderparti
FMS = Fellesliste for miljø og solidaritet
FrP = Fremskrittspartiet
H = Høyre
KrF = Kristelig Folkeparti
NKP = Norges Kommunistiske Parti
RV = Rød Valgallianse
SP = Senterpartiet
SV = Sosialistisk Venstreparti
V = Venstre

4.10. Stemmegivning

I tillegg til at intervjupersonene ble spurta om de stemte ved valget, ble denne opplysningen også innhentet fra valgstyrrene. Opplysingene om stemmegivning ble også innhentet for personer i utvalget som det ikke var mulig å oppnå intervju med.

5. Noen hovedresultater

5.1 Rekordlav stabilitet ved stortingsvalget i 1993

Stabiliteten ved stortingsvalget i 1993 var den laveste som noen gang er målt i valgundersøkelsene. Hele 44 prosent av velgerne fra 1989 skiftet standpunkt i 1993. EF-striden spilte en stor rolle for valgutfallet. De velgerne som skiftet standpunkt fra 1989 til 1993 stemte enten på et annet parti eller beveget seg ut eller inn av hjemmesittergruppen ved det siste stortingsvalget. Andel velgere som skiftet standpunkt var 39 prosent i 1989 og 29 prosent i 1985.

5.2 Tre av fire sviktet Fremskrittspartiet

Ikke uventet var stabiliteten størst for valgets seierherrer, Senterpartiet og Arbeiderpartiet med henholdsvis 87 og 74 prosent. Lavest stabilitet finner vi i Fremskrittspartiet, der bare 27 prosent av velgerne fra 1989 holdt fast ved partiet i 1993. Stabiliteten var også særdeles lav i Sosialistisk Venstreparti og Venstre som fikk oppslutning av henholdsvis 37 og 40 prosent av sine 1989-velgere. Selv om vi ser bort fra nedgangen i valg deltakelsen, har andelen som har skiftet parti økt betraktelig. I perioden 1989-1993 skiftet 36 prosent av de som hadde stemt ved begge valg parti, mot 30 prosent i perioden 1985-1989.

5.3 Senterpartiet tok fra alle

Både Senterpartiet og Arbeiderpartiet tiltrak seg et stort antall stemmer fra praktisk talt alle andre partier. Det er også en betraktelig nettoovergang fra Arbeiderpartiet til Senterpartiet. Fremskrittspartiet tapte mest til Arbeiderpartiet, Høyre og Senterpartiet, mens Høyre tapte mest til Arbeiderpartiet og Senterpartiet. Også Sosialistisk Venstreparti tapte mest til de sistnevnte partier.

5.4 EF¹: Ja-siden mest trofast

Striden om norsk medlemskap i EF (EU) spilte en stor rolle for valgutfallet. Undersøkelsen viser at velgere som sa ja til EF var langt mer stabile i sin

stemmegivning enn neisiden. Blant EF-motstanderne var 52 prosent stabile, mens 63 prosent av EF-tilhengerne var stabile. På ja-siden var det betydelig overgang til Arbeiderpartiet fra Høyre, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti. Ikke en eneste "ja"-tilhenger i undersøkelsen stemte på Sosialistisk Venstreparti ved siste valg. På nei-siden var Senterpartiet den store magnet. Både Sosialistisk Venstreparti og Høyre avgav omrent 20 prosent av sine 1989-velgere til Senterpartiet, mens Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet avgav 17 prosent hver.

5.5 Mange EF-motstandere i Høyre

Ellers er det verdt å merke seg at også Arbeiderpartiet hadde netto gevinst på nei-siden i forhold til Sosialistisk Venstreparti, Høyre og Fremskrittspartiet. Halvparten av Høyres velgere fra 1989 var EF-motstandere i 1993. Av disse var det bare 34 prosent som holdt fast på partiet ved høstens valg. Selv om underlagsmaterialet er for svakt til en fullstendig analyse av gruppen som ikke har tatt standpunkt til EF-medlemskap, er det likevel klart at Arbeiderpartiet står som den ubestridte vinner i denne gruppen.

5.6 EF-motstandere satt hjemme

Valg deltakelsen sank fra 83,2 prosent i 1989 til 75,8 prosent i 1993. Den reduserte valg deltakelsen slo ulikt ut for partiene. Den største nedgangen fant sted for Fremskrittspartiet. Andelen FrP-velgere som satt hjemme var nesten dobbelt så stor blant EF-motstandere som blant EF-tilhengere. I Høyre var det tre ganger så mange hjemmesittende blant EF-motstanderne som blant EF-tilhengere. For de andre partiene var forskjellene små.

Det var små forskjeller mellom kvinner og menn i valg deltakelsen. Derimot var det store variasjoner etter alder. Som vanlig var frammøteporsenten lavest blant førstegangsvelgerne. Deretter steg den gradvis til 30-årsalderen, for så å flate ut. Bortsett fra de aller eldste gruppene lå kvinnenes frammøteporsent noe høyere enn mennenes.

¹ Ved valget i 1993 var navnet fortsatt De Europeiske Fellesskap (EF).

5.7 Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti mistet noe av taket på ungdommen

Variasjoner i stemmefordelingen etter alder var noe svakere enn ved de fire-fem foregående valgene. Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti har tradisjonelt stått sterkest blant unge velgere. Det er fortsatt en svak tendens i denne retningen, men begge partiene står nå markert svakere blant velgere under 30 år enn de gjorde i 1989. For Kristelig Folkeparti er tendensen motsatt: Partiets oppslutning øker med stigende alder, men det har ikke skjedd særlige endringer i forhold til valget i 1989. Arbeiderpartiet står fortsatt svakt blant førstegangsvelgerne (18-21 år). Partiet får bare litt over 20 prosent i denne gruppen, men rundt 40 prosent i alle andre aldersgrupper. Nytt er det at hele 23 prosent av førstegangsvelgerne stemte på Senterpartiet. I 1989 var det bare 6 prosent av førstegangsvelgerne som stemte på dette partiet.

5.8 Ungjenter til Senterpartiet

Når det gjelder forskjell i stemmegivning mellom kvinner og menn, har Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti fortsatt større oppslutning blant kvinner enn blant menn. Fremskrittspartiet og Høyre står sterkest blant menn, mens Arbeiderpartiet og Senterpartiet står like sterkt blant begge kjønn. Kjønnsforskjellene slår vanligvis sterkest ut blant unge velgere. Tendensen var klar også i 1993. Blant førstegangsvelgerne stemte 15 prosent av mennene, men bare 3 prosent av kvinnene på Fremskrittspartiet. For Høyre var de tilsvarende tall henholdsvis 21 og 11 prosent, og for Arbeiderpartiet 26 og 18 prosent. Til og med Sosialistisk Venstreparti står sterkere blant førstegangsvelgende unge menn enn blant unge kvinner. I 1989 var mønsteret motsatt for Sosialistisk Venstrepartis vedkommende. Mest bemerkelsesverdig er utslaget for Senterpartiet som fikk dobbelt så mange stemmer blant de helt unge kvinner som blant unge menn. Sett under ett stemte 50 prosent av kvinnene sosialistisk, mot 46 prosent av mennene. Tilsvarende tall i 1989 var henholdsvis 48 og 43 prosent.

5.9 Partienes profil

Partienes sosiale forankring framgår av deres tilslutning innenfor ulike velgergrupper. Dette er framstilt i tabell 10 til 23 som viser sammensetningen av de enkelte partiers velgerskare sammenlignet med den totale velgerskare. Vi har brukt fire typer av bakgrunnsvariable, økonomiske forhold, demografi, kulturforhold og geografi.

5.10 Alder og kjønn

Når det gjelder kjønn og alder (demografi), står tre partier i en særstilling, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiet. De to førstnevnte partiene har langt større tilslutning av

kvinner enn av menn, mens Fremskrittspartiet er det mest utpregde mannsparti. Sosialistisk Venstreparti og Fremskrittspartiet har forholdsvis størst tilslutning blant unge velgere, men står tilsvarende svakt blant de eldre. Kristelig Folkeparti derimot har sin største tilslutning nettopp i de eldste årsklassene. De andre partiene ligger mye nærmere gjennomsnittet i befolkningen med hensyn til alder og kjønn. Det gjelder særlig for Høyre. Arbeiderpartiet og Senterpartiet er derimot noe underrepresentert i de yngste årsklassene. Venstre står forholdsvis svakt blant de eldre.

5.11 Yrke, utdanning og inntekt

Det er betydelige variasjoner mellom partiene i økonomisk bakgrunn, yrke, utdanning og inntekt. Sosialistisk Venstreparti har størst tilslutning blant offentlige funksjonærer, utdanningsnivået er ganske høyt, mens inntektene ligger omtrent på gjennomsnittsnivået for befolkningen. Arbeiderpartiet er klart overrepresentert blant arbeidere, men har også betydelig tilslutning blant funksjonærer. Partiet har sin tyngde blant velgere med lav utdanning og lave inntekter. Venstre representerer omtrent tverrsnittet av yrkesbefolkningen, men ligger over gjennomsnittet med hensyn til utdanning og inntekt. Kristelig Folkeparti er det parti som ligger nærmest gjennomsnittet for samtlige økonomiske faktorer. Senterpartier har sin tyngde innenfor bygdenæringene jordbruk og fiske. Men det framgår av tabell 14 at partiet fra 1989-93 har styrket sin stilling blant arbeidere og offentlige funksjonærer. Partiet står forholdsvis svakt blant velgere med høy utdanning og høy inntekt. Et overveldende flertall av Høyres velgere kommer fra gruppene selvstendig næringsdrivende og funksjonærer, særlig i privat sektor. Det er dette partiet som har velgere med høyest utdanning og inntekt. Fremskrittspartiet har en heterogen velgerskare med sterkest innslag av selvstendig næringsdrivende, private funksjonærer og arbeidere. Det er klart underrepresentert blant offentlige funksjonærer og gårdbrukere/fiskere. Fremskrittspartiets velgere ligger på middels høyt utdanningsnivå, og på lav eller middels inntekt. På sistnevnte punkt har det imidlertid skjedd en dreining i retning av høyinntektsgrupper fra 1989-93. Det må skyldes at partiets frafall i løpet av valgkampen har vært størst i lavere inntektsgrupper.

5.12 Målsak, avholdssak og religiøs aktivitet

Når det gjelder kulturfaktorene målform, avholdssak og religiøs aktivitet, foreligger det en klar polarisering: Kristelig Folkeparti står som den sterkeste eksponent for motkulturene nynorsk, avholdssak og religiøs legmannsbevegelse, mens Høyre har sterkest tilslutning blant de aktive på bykultursiden, bokmålsfolk, ikke-avholdsfolk med en protesterende holdning (mot alkoholpolitikken), samt de religiøst passive. Fremskrittspartiets profil ligner på Høyres, men er noe svakere. Sosialistisk Venstreparti og Arbeiderpartiet står sterkt blant de religiøst passive. Videre har de

forholdsvis stor tilslutning blant velgere med et passivt forhold til målsak og avholdssak.

Senterpartiets velgere ligger i en mellomposisjon i forhold til avholdssak og religiøs aktivitet, mens innslaget av nynorsk er betydelig. Det samme gjelder stort sett Venstre, men her er det et forholdsvis sterkt innslag av aktivister både på nynorsk- og bokmålssiden. I hovedtrekk er profilen den samme i 1989 og i 1993. Men på enkelte punkter har det skjedd endringer, noe som henger sammen med de store forskyvningene i velgerskaren fra 1989-93. Profilen er mest stabil for Kristelig Folkeparti, som også var minst berørt av skiftningene ved valget.

5.13 Geografi

Geografiske variasjoner følger et velkjent mønster. Kristelig Folkeparti og Venstre er overrepresentert på Vestlandet og Sørlandet, mens de står langt svakere i andre landsdeler. Høyre og Fremskrittspartiet står forholdsvis sterkt i Oslofjord-området. De to sistnevnte partiene har langt større tilslutning i tettbygde - enn i spredtbygde kommuner. Senterpartiet står svakest i Oslofjord-området. Et overveldende flertall av velgerne bor i spredtbygde kommuner, men i 1993 fikk partiet for første gang i sin historie fotfeste i bysamfunnet. Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti står sterkest i Nord-Norge og Indre Østlandet, og svakest på Sør- og Vestlandet. Begge partier får langt flere stemmer i tettbygde enn i spredtbygde kommuner.

5.14 Politiske holdninger

Tabellene 24-36 viser holdninger til en rekke stridsspørsmål i forhold til parti. Legg spesielt merke til variasjonene mellom partiene i synet på EU (tabell 26), på abort (tabell 30), på innvandring (tabell 25), og på arbeidsledighet (tabell 27). Stor interesse knytter det seg også til spørsmålet om partienes plassering langs høyre-venstre aksen (tabellene 28 og 29). Disse og mange andre spørsmål fra valgundersøkelsen i 1993 er for øvrig analysert i Bernt Aardal og Henry Valens bok *Konflikt og opinion*, NKS-Forlaget, 1995.

5.15 For analyser av tidligere valg se:

- Henry Valen og Bernt Aardal: *Et valg i perspektiv*, Samfunnsøkonomiske studier nr. 54, Statistisk sentralbyrå 1983.
- Bernt Aardal og Henry Valen: *Velgere, partier og politisk avstand*, Sosiale og økonomiske studier nr. 69, Statistisk sentralbyrå 1989.
- Henry Valen, Bernt Aardal og Gunnar Vogt: *Endring og kontinuitet. Stortingsvalget 1989*, Sosiale og økonomiske studier nr. 74, Statistisk sentralbyrå 1990.

Tabell 1. Partifordelingen i utvalget og ved stortingsvalget i 1993. Prosent

Parti	I utvalget	Ved stortingsvalget
I alt	100,0	100,0
Det norske Arbeiderparti	39,3	36,9
Fremskrittspartiet	4,7	6,3
Høyre	16,0	17,0
Kristelig Folkeparti	7,2	7,9
Rød Valgallianse	1,0	1,1
Senterpartiet	18,2	16,7
Sosialistisk Venstreparti	7,8	7,9
Venstre	3,6	3,6
Andre	2,2	2,6
Tallet på personer som svarte	1738	

Tabell 2. Velgere i ulike aldersgrupper, etter parti. Prosent

Parti 1993	Alle aldre	Alder, År						
		18-21	22-25	26-29	30-39	40-49	50-59	60-
BEGGE KJØNN								
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100
A	39	22	40	41	41	41	39	41
FrP	5	9	6	6	5	4	3	4
H	16	16	13	16	15	18	20	14
KrF	7	4	6	3	7	4	7	14
RV	1	2	-	2	2	1	-	-
SP	18	23	21	14	17	17	20	19
SV	8	13	12	10	9	9	5	2
V	4	6	1	4	3	3	4	3
Andre	2	5	1	4	1	2	2	3
Antall svar	1738	119	131	126	379	376	228	379
MENN								
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100
A	39	26	45	38	41	40	38	40
FrP	6	15	8	11	7	3	4	5
H	18	21	15	18	20	21	18	14
KrF	6	1	8	2	6	3	6	12
RV	1	-	-	2	1	1	1	1
SP	18	16	15	16	15	18	23	21
SV	6	15	8	4	7	8	6	2
V	3	-	-	4	3	5	3	2
Andre	3	6	1	7	1	1	1	3
Antall svar	919	62	65	56	212	204	121	199
KVINNER								
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100
A	39	18	36	44	41	42	40	42
FrP	3	3	5	2	4	4	1	4
H	14	11	11	14	9	13	21	15
KrF	9	7	5	4	8	6	8	15
RV	2	3	-	2	4	1	-	-
SP	18	30	27	13	19	16	17	17
SV	9	12	15	16	12	11	5	2
V	4	12	1	4	3	4	5	3
Andre	2	4	-	1	-	3	3	2
Antall svar	819	57	66	70	167	172	107	180

Tabell 3. Ulike partiers velgere, etter kjønn og alder. Prosent

Alder. År	Alle partier	Parti 1993								
		A	FrP	H	KrF	RV	SV	SP	V	Andre
BEGGE KJØNN										
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
18-21	7	4	13	7	4	:	9	12	11	16
22-25	7	8	10	6	6	:	9	11	2	3
26-29	7	7	8	7	3	:	6	9	8	13
30-39	22	23	26	21	21	:	20	25	18	8
40-49	22	22	16	24	13	:	20	27	29	21
50-59	13	13	7	16	13	:	14	9	14	10
60 +	22	23	20	19	40	:	22	7	18	29
Antall svar	1738	683	82	278	126	18	316	135	62	38
MENN										
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
18-21	7	4	16	8	2	:	5	15	-	:
22-25	7	8	9	6	9	:	6	9	-	:
26-29	6	6	11	6	2	:	6	3	7	:
30-39	23	24	26	25	21	:	19	24	22	:
40-49	22	23	13	26	11	:	22	29	37	:
50-59	13	13	9	13	12	:	17	12	15	:
60 +	22	22	16	16	43	:	25	8	19	:
Antall svar	919	360	55	168	56	6	165	59	27	23
KVINNER										
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
18-21	7	3	7	6	6	:	11	9	20	:
22-25	8	8	11	6	4	:	12	13	3	:
26-29	9	10	4	9	4	:	6	15	9	:
30-39	20	21	26	13	20	:	21	26	14	:
40-49	21	22	22	21	14	:	18	25	23	:
50-59	13	13	4	21	13	:	12	7	14	:
60 +	22	23	26	24	39	:	20	5	17	:
Antall svar	819	323	27	110	70	12	151	76	35	15

Tabell 4. Valgdeltaking blant menn og kvinner i ulike aldersgrupper. Prosent

Kjønn	Alle aldre	Alder. År					
		18-21	22-25	26-29	30-39	40-49	50-59
Begge kjønn	77,7	65,1	67,2	69,3	76,5	82,0	80,9
Menn	77,1	64,0	64,3	63,3	75,9	80,2	81,4
Kvinner	78,3	65,7	70,2	75,2	77,3	83,9	80,3
Antall undersøkte							
Begge kjønn	2983	215	250	238	622	604	376
Menn	1518	111	126	117	345	313	193
Kvinner	1466	105	124	121	277	291	183
							313
							365

Tabell 5. De ulike partiers velgere i 1989, etter stemmegivning i 1993 ("hvor 1989-velgerne gikk")¹. Prosent

Parti 1993	I alt	Parti 1989									
		A	FrP	H	KrF	FMS	SP	SV	V	Andre	Stemte ikke
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
A	34	74	19	13	7	-	2	29	15	-	18
FrP	4	-	25	3	5	-	-	-	-	-	6
H	14	-	12	56	5	-	-	1	7	-	14
KrF	6	1	4	2	60	-	-	-	4	-	-
RV	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
SP	15	10	6	9	10	-	87	17	19	-	12
SV	6	3	3	1	2	-	-	37	11	-	1
V	4	1	1	7	7	-	-	3	40	-	-
Andre	2	1	5	-	2	-	-	3	-	-	4
Stemte ikke	14	10	25	9	2	-	11	9	4	-	45
Antall svar	787	242	77	152	58	8	45	96	27	9	73

¹ Bare personer som var med både i 1989- og 1993-undersøkelsen, og som oppgav parti eller at de ikke stemte er tatt med i tabellene 5-9.

Tabell 6. De ulike partiers velgere i 1993, etter stemmegivning i 1989 ("hvor 1993-velgerne kom fra")¹. Prosent

Parti 1989	I alt	Parti 1993									
		A	FrP	H	KrF	RV	SP	SV	V	Andre	Stemte ikke
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
A	31	67	3	1	4	-	19	12	6	-	22
FrP	10	6	59	8	7	-	4	4	3	-	17
H	19	8	16	76	7	-	11	4	32	-	13
KrF	8	1	9	3	80	-	5	2	13	-	1
FMS	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
SP	6	-	-	-	-	-	33	-	-	-	4
SV	12	11	-	1	-	-	14	68	10	-	8
V	3	1	-	2	2	-	4	6	36	-	1
Andre	1	1	-	-	-	-	1	2	-	-	4
Stemte ikke	9	5	13	9	-	-	8	2	-	-	30
Antall svar	787	266	32	111	44	10	118	51	31	13	111

Tabell 7. Personer med stemmerett i 1989, etter stemmegivning i 1989 og 1993. Prosent²

Parti 1989	I alt	Parti 1993									
		A	FrP	H	KrF	RV	SP	SV	V	Andre	Stemte ikke
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
A	30,7	22,6	0,1	0,1	0,3	0,3	2,9	0,8	0,3	0,3	3,2
FrP	9,8	1,9	2,4	1,1	0,4	-	0,6	0,3	0,1	0,5	2,4
H	19,3	2,5	0,6	10,8	0,4	-	1,7	0,3	1,3	-	1,8
KrF	7,4	0,5	0,4	0,4	4,4	-	0,8	0,1	0,5	0,1	0,1
FMS	1,0	0,1	-	-	-	0,8	0,1	-	-	-	-
SP	5,7	0,1	-	-	-	-	5,0	-	-	-	0,6
SV	12,2	3,6	-	0,1	-	0,1	2,0	4,4	0,4	0,4	1,1
V	3,4	0,5	-	0,3	0,1	-	0,6	0,4	1,4	-	0,1
Andre	1,1	0,3	-	-	-	0,1	0,1	0,1	-	-	0,5
Stemte ikke	9,3	1,7	0,5	1,3	-	-	1,1	0,1	-	0,4	4,2

¹ Se note 1, tabell 5. ² Se note 1, tabell 5.

Tabell 8. De ulike partiers velgere i 1989, etter stemmegivning og EF-standpunkt i 1993 ("hvor gikk 1989-velgerne")¹. Prosent

Parti 1993	I alt	Parti 1989									
		A	FrP	H	KrF	FMS	SP	SV	V	Andre	Stemte ikke
JA TIL EF											
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
A	42	88	8	13	:	:	:	:	:	:	:
FrP	7	-	42	3	:	:	:	:	:	:	:
H	34	-	29	79	:	:	:	:	:	:	:
KrF	2	-	-	-	:	:	:	:	:	:	:
RV	-	-	-	-	:	:	:	:	:	:	:
SP	-	-	-	-	:	:	:	:	:	:	:
SV	-	-	-	-	:	:	:	:	:	:	:
V	2	-	-	-	:	:	:	:	:	:	:
Andre	1	-	4	-	:	:	:	:	:	:	:
Stemte ikke .	12	12	17	5	:	:	:	:	:	:	:
Antall svar . .	183	56	24	60	4	1	-	14	5	2	17
NEI TIL EF											
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
A	26	63	23	10	5	:	-	17	:	:	15
FrP	2	-	14	2	4	:	-	-	:	:	4
H	6	1	2	34	2	:	-	-	:	:	9
KrF	9	1	7	4	65	:	-	-	:	:	-
RV	2	1	-	-	-	:	-	2	:	:	-
SP	24	17	11	20	11	:	88	21	:	:	20
SV	11	4	4	3	2	:	-	47	:	:	2
V	4	1	2	12	7	:	-	4	:	:	-
Andre	2	1	7	-	2	:	-	4	:	:	4
Stemte ikke .	15	11	30	15	2	:	12	6	:	:	46
Antall svar . .	473	136	44	59	45	7	43	72	15	6	46

¹ Se note 1, tabell 5.

Tabell 9. De ulike partiers velgere i 1993, etter stemmegivning i 1989 og EF-standpunkt i 1993 ("hvor 1993-velgerne kom fra")¹. Prosent

Parti 1989	I alt	Parti 1993									
		A	FrP	H	KrF	RV	SP	SV	V	Andre	Stemte ikke
JA TIL EF											
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
A	31	64	:	-	:	:	:	:	:	:	32
FrP	13	3	:	11	:	:	:	:	:	:	18
H	33	10	:	75	:	:	:	:	:	:	14
KrF	2	-	:	3	:	:	:	:	:	:	-
FMS	-	-	:	-	:	:	:	:	:	:	-
SP	-	-	:	-	:	:	:	:	:	:	-
SV	8	13	:	-	:	:	:	:	:	:	9
V	3	1	:	2	:	:	:	:	:	:	-
Andre	1	1	:	-	:	:	:	:	:	:	5
Stemte ikke ..	9	7	:	8	:	:	:	:	:	:	23
Antall svar ..	183	77	13	63	2	-	1	-	3	2	22
NEI TIL EF											
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
A	29	69	:	4	5	:	20	10	5	:	21
FrP	9	8	:	4	8	:	4	4	15	:	18
H	13	5	:	74	5	:	11	4	35	:	13
KrF	9	1	:	4	79	:	5	2	15	:	1
FMS	2	-	:	-	-	:	1	-	-	:	-
SP	9	-	:	-	-	:	33	-	-	:	7
SV	15	10	:	-	-	:	13	70	15	:	6
V	3	-	:	-	3	:	4	6	25	:	1
Andre	1	1	:	-	-	:	1	2	-	:	3
Stemte ikke ..	10	6	:	14	-	:	8	2	-	:	30
Antall svar ..	473	123	11	27	37	10	114	49	20	11	71

¹ Se note 1, tabell 5.

Tabell 10. SV-velgeres fordeling på demografiske kjennemerker og holdningsvariable, og avvik fra befolkningen i 1989 og 1993.¹
Prosent

	1989	Avvik 1989	1993	Avvik 1993
Yrkesgruppe*				
Arbeidere	29	- 3	10	- 14
Offentlige funksjonærer	35	+ 14	45	+ 20
Private funksjonærer	15	- 4	19	- 8
Bønder/fiskere	3	- 4	2	- 3
Selvstendige ellers	5	- 3	5	- 3
Studenter/elever	7	+ 1	14	+ 8
Andre	6	- 1	4	- 1
Utdanning				
Grunnskole	14	- 10	12	- 11
Gymnas 1	27	- 5	19	- 5
Gymnas 2	27	+ 3	35	+ 8
Universitet/høgskole	32	+ 12	34	+ 8
Inntekt				
Lav	31	- 1	36	+ 3
Middels	43	+ 1	28	- 5
Høy	26	0	36	+ 2
Kjønn				
Kvinner	57	+ 7	56	+ 9
Menn	43	- 7	44	- 9
Alder				
18 - 30 år	36	+ 10	34	+ 8
31 - 50 år	48	+ 8	51	+ 9
51 - 79 år	16	- 18	16	- 15
Avhold				
Aktiv avhold	5	- 6	5	- 4
Passiv avhold	1	- 2	2	- 2
Passiv ikke-avhold	76	+ 13	76	+ 23
Protesterende ikke-avhold	18	- 5	17	- 17
Målsak				
Aktiv nynorsk	6	0	9	+ 3
Passiv nynorsk	2	- 3	4	- 1
Passiv bokmål	49	0	50	- 1
Aktiv bokmål	43	+ 3	37	0
Religion				
Medlem	6	- 4	2	- 6
Middels aktivitet	10	- 9	8	- 5
Lav aktivitet	9	- 3	16	+ 1
Passiv	75	+ 16	74	+ 10
Region				
Oslofjord	27	- 2	27	- 2
Indre Østland	20	+ 2	16	- 2
Sørlandet	0	- 4	2	- 3
Vestlandet	25	- 2	30	+ 2
Trøndelag	11	+ 1	11	+ 2
Nord-Norge	17	+ 5	14	+ 3
By/land				
Tettbygd	73	+ 14	60	- 1
Spredtbygd	27	- 14	40	+ 1
Tallet på personer	223		135	

¹ Konstruksjonen av variable er nærmere beskrevet på sidene 13-15.

* Opplysningene for yrke er ikke identiske i 1993 og 1989. Avvikene er imidlertid rimelig sammenlignbare for de to valgene.

Tabell 11. Arbeiderpartivelgeres fordeling på demografiske kjennemerker og holdningsvariable, og avvik fra befolkningen i 1989 og 1993.^a Prosent

	1989	Avvik 1989	1993	Avvik 1993
Yrkesgruppe*				
Arbeidere	45	+ 13	29	+ 5
Offentlige funksjonærer	19	- 2	27	+ 2
Bønder/fiskere	5	- 2	3	- 2
Selvstendige ellers	7	- 1	6	- 2
Studenter/elever	4	- 2	4	- 2
Andre	6	- 1	3	+ 2
Utdanning				
Grunnskole	37	+ 13	27	+ 4
Gymnas 1	37	+ 5	25	+ 1
Gymnas 2	18	- 6	25	- 2
Universitet/høgskole	8	- 12	23	- 3
Inntekt				
Lav	34	+ 2	29	- 4
Middels	45	+ 3	39	+ 6
Høy	21	- 5	32	- 2
Kjønn				
Kvinner	51	+ 1	47	0
Menn	49	- 1	53	0
Alder				
18 - 30 år	19	- 7	21	- 5
31 - 50 år	42	+ 2	46	+ 4
51 - 79 år	39	+ 5	33	+ 2
Avhold				
Aktiv avhold	9	- 2	6	- 3
Passiv avhold	3	0	4	0
Passiv ikke-avhold	71	+ 8	54	+ 1
Protesterende ikke-avhold	17	- 6	36	+ 2
Målsak				
Aktiv nynorsk	2	- 4	5	- 1
Passiv nynorsk	5	0	3	- 2
Passiv bokmål	59	+ 10	58	+ 7
Aktiv bokmål	34	- 6	34	- 3
Religion				
Medlem	4	- 6	4	- 4
Middels aktivitet	21	+ 2	12	- 1
Lav aktivitet	16	+ 4	13	- 2
Passiv	59	0	71	+ 7
Region				
Oslofjord	28	- 1	31	+ 2
Indre Østland	23	+ 5	23	+ 5
Sørlandet	2	- 2	4	- 1
Vestlandet	22	- 5	22	- 6
Trøndelag	11	+ 1	10	+ 1
Nord-Norge	14	+ 2	11	0
By/land				
Tettbygd	57	- 2	62	+ 1
Spredtbygd	43	+ 2	38	- 1
Tallet på personer	616		683	

* Konstruksjonen av variable er nærmere beskrevet på sidene 13-15.

^a Opplysningene for yrke er ikke identiske i 1993 og 1989. Avvikene er imidlertid rimelig sammenlignbare for de to valgene.

Tabell 12. Venstre-velgeres fordeling på demografiske kjennemerker og holdningsvariable, og avvik fra befolkningen i 1989 og 1993.^a Prosent

	1989	Avvik 1989	1993	Avvik 1993
Yrkesgruppe*				
Arbeidere	23	- 9	13	- 11
Offentlige funksjonærer	26	+ 5	37	+ 12
Private funksjonærer	19	0	21	- 6
Bønder/fiskere	4	- 3	1	- 4
Selvstendige ellers	10	+ 2	10	+ 2
Studenter/elever	10	+ 4	11	+ 5
Andre	8	+ 1	6	+ 1
Utdanning				
Grunnskole	10	- 14	14	- 9
Gymnas 1	19	- 13	15	- 9
Gymnas 2	34	+ 10	27	0
Universitet/høgskole	37	+ 17	44	+ 18
Inntekt				
Lav	24	- 8	24	- 5
Middels	37	- 5	24	+ 10
Høy	39	+ 13	52	- 4
Kjønn				
Kvinner	41	- 9	57	+ 10
Menn	59	+ 9	43	- 10
Alder				
18 - 30 år	32	+ 6	21	- 5
31 - 50 år	45	+ 5	52	+ 10
51 - 79 år	23	- 11	27	- 4
Avhold				
Aktiv avhold	8	- 3	5	- 4
Passiv avhold	2	- 1	3	- 1
Passiv ikke-avhold	68	+ 5	65	+ 12
Protesterende ikke-avhold	22	- 1	27	- 7
Målsak				
Aktiv nynorsk	14	+ 8	11	+ 5
Passiv nynorsk	4	- 1	10	+ 5
Passiv bokmål	31	- 18	29	- 22
Aktiv bokmål	51	+ 11	50	+ 13
Religion				
Medlem	9	- 1	6	- 2
Middels aktivitet	15	- 4	15	+ 2
Lav aktivitet	9	- 3	21	+ 6
Passiv	67	+ 8	58	- 6
Region				
Oslofjord	23	- 6	29	0
Indre Østland	9	- 9	8	- 10
Sørlandet	6	+ 2	3	- 2
Vestlandet	45	+ 18	42	+ 14
Trøndelag	9	- 1	11	+ 2
Nord-Norge	8	- 4	7	- 4
By/land				
Tettbygd	59	0	71	+ 10
Spredtbygd	41	0	29	- 10
Tallet på personer	78		62	

^a Konstruksjonen av variable er nærmere beskrevet på sidene 13-15.

* Opplysningene for yrke er ikke identiske i 1993 og 1989. Avvikene er imidlertid rimelig sammenlignbare for de to valgene.

Tabell 13. Kristelig Folkeparti-velgeres fordeling på demografiske kjennemerker og holdningsvariable, og avvik fra befolkningen i 1989 og 1993.^a Prosent

	1989	Avvik 1989	1993	Avvik 1993
Yrkesgruppe*				
Arbeidere	27	- 5	20	- 4
Offentlige funksjonærer	24	+ 3	30	+ 5
Private funksjonærer	20	+ 1	30	+ 3
Bønder/fiskere	9	+ 2	5	0
Selvstendige ellers	9	+ 1	7	- 1
Studenter/elever	2	- 4	3	- 3
Andre	9	+ 2	4	- 1
Utdanning				
Grunnskole	25	+ 1	20	- 3
Gymnas 1	35	+ 3	29	+ 5
Gymnas 2	15	- 9	18	- 9
Universitet/høgskole	25	+ 5	33	+ 7
Inntekt				
Lav	41	+ 9	37	+ 4
Middels	42	0	38	+ 5
Høy	17	- 9	35	- 9
Kjønn				
Kvinner	56	+ 6	56	+ 9
Menn	44	- 6	44	- 9
Alder				
18 - 30 år	14	- 12	15	- 11
31 - 50 år	30	- 10	33	- 9
51 - 79 år	56	+ 22	52	+ 21
Avhold				
Aktiv avhold	56	+ 45	53	+ 44
Passiv avhold	6	+ 3	10	+ 6
Passiv ikke-avhold	35	- 27	33	- 20
Protesterende ikke-avhold	2	- 21	4	- 30
Målsak				
Aktiv nynorsk	16	+ 10	10	+ 4
Passiv nynorsk	10	+ 5	6	+ 1
Passiv bokmål	45	- 4	37	- 14
Aktiv bokmål	29	- 11	46	+ 9
Religion				
Medlem	52	+ 42	57	+ 49
Middels aktivitet	27	+ 8	18	+ 5
Lav aktivitet	7	- 5	10	- 5
Passiv	14	- 45	15	- 49
Region				
Oslofjord	16	- 13	23	- 6
Indre Østland	15	- 3	14	- 4
Sørlandet	12	+ 8	14	+ 9
Vestlandet	41	+ 14	39	+ 11
Trøndelag	10	0	2	- 7
Nord-Norge	6	- 6	8	- 3
By/land				
Tettbygd	47	- 12	66	+ 5
Spredtbygd	53	+ 12	34	- 5
Tallet på personer	163		126	

* Konstruksjonen av variable er nærmere beskrevet på sidene 13-15.

^a Opplysningene for yrke er ikke identiske i 1993 og 1989. Avvikene er imidlertid rimelig sammenlignbare for de to valgene.

Tabell 14. Senterparti-velgeres fordeling på demografiske kjennemerker og holdningsvariable, og avvik fra befolkningen i 1989 og 1993.^a Prosent

	1989	Avvik 1989	1993	Avvik 1993
Yrkesgruppe*				
Arbeidere	22	- 10	26	+ 2
Offentlige funksjonærer	6	- 15	21	- 4
Private funksjonærer	17	- 2	18	- 9
Bønder/fiskere	41	+ 34	19	+ 14
Selvstendige ellers	4	- 4	7	- 1
Studenter/elever	3	- 3	5	- 1
Andre	7	0	4	- 1
Utdanning				
Grunnskole	25	+ 1	26	+ 3
Gymnas 1	41	+ 9	31	+ 7
Gymnas 2	27	+ 3	27	0
Universitet/høgskole	7	- 13	16	- 10
Inntekt				
Lav	33	+ 1	41	+ 8
Middels	49	+ 7	33	0
Høy	18	- 8	26	- 8
Kjønn				
Kvinner	51	+ 1	48	+ 1
Menn	49	- 1	52	- 1
Alder				
18 - 30 år	19	- 7	24	- 2
31 - 50 år	38	- 2	40	- 2
51 - 79 år	43	+ 9	36	+ 5
Avhold				
Aktiv avhold	15	+ 4	8	- 1
Passiv avhold	4	+ 1	5	+ 1
Passiv ikke-avhold	71	+ 8	59	+ 6
Protesterende ikke-avhold	10	- 13	28	- 6
Målsak				
Aktiv nynorsk	17	+ 11	11	+ 5
Passiv nynorsk	15	+ 10	10	+ 5
Passiv bokmål	45	- 4	48	- 3
Aktiv bokmål	23	- 17	31	- 6
Religion				
Medlem	7	- 3	6	- 2
Middels aktivitet	31	+ 12	20	+ 7
Lav aktivitet	20	+ 8	18	+ 3
Passiv	42	- 13	56	- 8
Region				
Oslofjord	13	- 16	16	- 13
Indre Østland	16	- 2	21	+ 3
Sørlandet	5	+ 1	5	0
Vestlandet	33	+ 6	33	+ 5
Trøndelag	18	+ 8	10	+ 1
Nord-Norge	15	+ 3	15	+ 4
By/land				
Tettbygd	17	- 42	33	- 28
Spredtbygd	83	+ 42	67	+ 28
Tallet på personer	111		316	

^a Konstruksjonen av variable er nærmere beskrevet på sidene 13-15.

Opplysningene for yrke er ikke identiske i 1993 og 1989. Avvikene er imidlertid rimelig sammenlignbare for de to valgene.

Tabell 15. Høyre-velgeres fordeling på demografiske kjennemerker og holdningsvariable, og avvik fra befolkningen i 1989 og 1993.* Prosent

	1989	Avvik 1989	1993	Avvik 1993
Yrkesgruppe*				
Arbeidere	17	- 15	6	- 18
Offentlige funksjonærer	23	+ 2	24	- 1
Private funksjonærer	29	+ 10	46	+ 19
Bønder/fiskere	3	- 4	1	- 4
Selvstendige ellers	12	+ 4	12	+ 4
Studenter/elever	7	+ 1	7	+ 1
Andre	9	+ 2	3	- 2
Utdanning				
Grunnskole	12	- 12	9	- 14
Gymnas 1	25	- 7	19	- 5
Gymnas 2	30	+ 6	25	- 2
Universitet/høgskole	33	+ 13	47	+ 21
Inntekt				
Lav	22	- 10	20	- 13
Middels	38	- 4	22	- 11
Høy	40	+ 14	58	+ 24
Kjønn				
Kvinner	49	- 1	40	- 7
Menn	51	+ 1	60	+ 7
Alder				
18 - 30 år	31	+ 5	23	- 3
31 - 50 år	39	- 1	44	+ 2
51 - 79 år	30	- 4	33	+ 2
Avhold				
Aktiv avhold	4	- 7	4	- 5
Passiv avhold	3	0	2	- 2
Passiv ikke-avhold	61	- 2	41	- 12
Protesterende ikke-avhold	32	+ 9	53	+ 19
Målsak				
Aktiv nynorsk	3	- 3	3	- 3
Passiv nynorsk	3	- 2	5	0
Passiv bokmål	42	- 7	46	- 5
Aktiv bokmål	52	+ 12	46	+ 9
Religion				
Medlem	7	- 3	5	- 3
Middels aktivitet	17	- 2	11	- 2
Lav aktivitet	12	0	15	0
Passiv	64	+ 5	69	+ 5
Region				
Oslofjord	38	+ 9	42	+ 13
Indre Østland	15	- 3	14	- 4
Sørlandet	5	+ 1	3	- 2
Vestlandet	25	- 2	31	+ 3
Trøndelag	8	- 2	4	- 5
Nord-Norge	9	- 3	5	- 6
By/land				
Tettbygd	72	+ 13	78	+ 17
Spredtbygd	28	- 13	22	- 17
Tallet på personer	404		278	

* Konstruksjonen av variable er nærmere beskrevet på sidene 13-15.

Opplysningene for yrke er ikke identiske i 1993 og 1989. Avvikene er imidlertid rimelig sammenlignbare for de to valgene.

Tabell 16 Fremskrittsparti-velgeres fordeling på demografiske kjennemerker og holdningsvariable, og avvik fra befolkningen i 1989 og 1993.^a Prosent

	1989	Avvik 1989	1993	Avvik 1993
Yrkesgruppe^b				
Arbeidere	39	+ 7	26	+ 2
Offentlige funksjonærer	9	- 12	18	- 7
Private funksjonærer	24	+ 5	29	+ 2
Bønder/fiskere	5	- 2	1	- 4
Selvstendige ellers	9	+ 1	12	+ 4
Studenter/elever	8	+ 2	7	+ 1
Andre	6	- 1	6	+ 1
Utdanning				
Grunnskole	20	- 4	19	- 4
Gymnas 1	38	+ 6	31	+ 7
Gymnas 2	30	+ 6	29	+ 2
Universitet/høgskole	12	- 8	21	- 5
Inntekt				
Lav	38	+ 6	29	- 4
Middels	44	+ 2	29	- 4
Høy	18	- 8	42	+ 8
Kjønn				
Kvinner	37	- 13	33	- 14
Menn	63	+ 13	67	+ 14
Alder				
18 - 30 år	42	+ 16	33	+ 7
31 - 50 år	30	- 10	40	- 2
51 - 79 år	28	- 6	27	- 4
Avhold				
Aktiv avhold	5	- 6	2	- 7
Passiv avhold	2	- 1	6	+ 2
Passiv ikke-avhold	42	- 21	39	- 14
Protesterende ikke-avhold	51	+ 28	53	+ 19
Målsak				
Aktiv nynorsk	2	- 4	0	- 6
Passiv nynorsk	4	- 1	4	- 1
Passiv bokmål	53	+ 4	61	+ 10
Aktiv bokmål	41	+ 1	35	- 2
Religion				
Medlem	8	- 2	7	- 1
Middels aktivitet	14	- 5	6	- 7
Lav aktivitet	13	+ 1	16	+ 1
Passiv	65	+ 6	71	+ 7
Region				
Oslofjord	37	+ 8	33	+ 3
Indre Østland	17	- 1	13	- 5
Sørlandet	8	+ 4	5	0
Vestlandet	29	+ 2	34	+ 6
Trøndelag	4	- 6	9	0
Nord-Norge	5	- 7	6	- 5
By/land				
Tettbygd	66	+ 7	71	+ 10
Spredtbygd	34	- 7	29	- 10
Tallet på personer	206		82	

^a Konstruksjonen av variable er nærmere beskrevet på sidene 13-15.

^b Opplysningene for yrke er ikke identiske i 1993 og 1989. Avvikene er imidlertid rimelig sammenlignbare for de to valgene.

Tabell 17. Oppslutning om partiene i ulike landsdeler. Prosent

	Alle	RV	SV	DNA	V	KrF	SP	H	FrP	Andre	Tallet på personer
Oslofjord	100	2	7	41	3	6	10	23	5	3	513
Indre Østland	100	1	7	49	2	5	21	12	3	-	182
Sørlandet	100	-	3	37	2	21	19	11	5	2	85
Vestlandet	100	-	8	30	5	10	21	17	6	3	500
Trøndelag	100	-	10	46	5	2	22	8	5	2	145
Nord-Norge	100	2	11	41	2	6	27	8	3	-	178

Tabell 18. Oppslutning om partiene etter høyeste fullførte utdanning. Prosent

	Alle	RV	SV	DNA	V	KrF	SP	H	FrP	Andre	Tallet på personer
Grunnskole	100	-	4	50	3	7	22	7	4	3	373
Gymnas 1	100	1	6	40	2	8	23	12	6	2	429
Gymnas 2	100	1	11	38	4	5	19	15	5	2	448
Høyskole/universitet	100	2	10	32	6	8	10	27	3	2	480

Tabell 19. Oppslutning om partiene etter sosioøkonomisk status. Prosent

	Alle	RV	SV	DNA	V	KrF	SP	H	FrP	Andre	Tallet på personer
Arbeidere	100	2	3	52	2	4	25	5	6	1	244
Lavere funksjonærer	100	2	14	37	5	8	14	14	4	2	400
Høyere funksjonærer	100	-	6	38	3	6	12	28	5	2	381
Jordbrukere, skogbrukere, fiskere	100	-	3	19	-	7	64	5	2	-	59
Selvstendige ellers	100	-	5	33	5	6	18	24	8	1	97
Studenter, skolelever	100	1	18	28	6	4	14	19	6	4	106
Pensjonister, trygdete	100	-	4	44	4	12	18	11	3	4	313
Hjemnearbeidende	100	1	3	35	1	11	23	20	6	-	71

Tabell 20. Yrkesaktives oppslutning om partiene etter sektor. Prosent

	Alle	RV	SV	DNA	V	KrF	SP	H	FrP	Andre	Tallet på personer
Privat	100	1	4	41	3	5	16	22	6	2	484
Offentlig	100	2	13	41	5	7	15	12	3	2	453
Tilknyttet organisasjon	100	-	7	51	-	7	13	16	6	-	55

Tabell 21. Oppslutning om partiene blant menn og kvinner. Prosent

	Alle	RV	SV	DNA	V	KrF	SP	H	FrP	Andre	Tallet på personer
Menn	100	1	6	39	3	6	18	18	6	3	919
Kvinner	100	2	9	40	4	9	18	13	3	2	819

Tabell 22. Oppslutning om partiene i ulike aldersgrupper. Prosent

	Alle	RV	SV	DNA	V	KrF	SP	H	FrP	Andre	Tallet på personer
18-21 år	100	2	13	22	6	4	23	16	9	5	119
22-29 år	100	1	11	41	2	5	18	14	6	2	257
30-39 år	100	2	9	41	3	7	17	15	5	1	379
40-49 år	100	1	9	41	5	4	17	18	3	2	376
50-59 år	100	-	5	39	4	7	20	20	3	2	228
60-69 år	100	-	3	39	3	11	21	15	5	3	227
70-79 år	100	1	2	44	3	16	15	14	3	2	152

Tabell 23. Oppslutning om partiene etter syn på miljøvern. (Se spørsmål 32A i spørreskjemaet.) Prosent

	Alle	RV	SV	DNA	V	KrF	SP	H	FrP	Andre	Tallet på personer
1. Satse mer på miljøvern (verdi 1 og 2)	100	2	19	28	5	9	22	9	2	4	252
2. Verdi 3 og 4	100	2	10	37	5	8	19	16	3	-	469
3. Verdi 5 og 6	100	-	5	44	3	7	16	18	5	2	594
4. Verdi 7 og 8	100	-	3	39	2	7	17	21	9	2	253
5. Levestandard før miljøvern (verdi 9 og 10)	100	-	3	47	3	5	18	13	7	4	133

Tabell 24. Oppslutning om partiene etter holdning til innvandring til Norge. (Se spørsmål 33A i spørreskjemaet.) Prosent

	Alle	RV	SV	DNA	V	KrF	SP	H	FrP	Andre	Tallet på personer
1. Innvandrere bør få lettere adgang (verdi 1 og 2) ..	100	18	34	19	2	9	5	9	2	2	56
2. Verdi 3 og 4	100	2	19	35	9	12	12	8	1	2	161
3. Verdi 5 og 6	100	-	10	38	5	10	17	17	1	2	478
4. Verdi 7 og 8	100	-	4	44	3	6	19	18	5	1	455
5. Innvandring bør begrenses sterkere enn i dag (verdi 9 og 10)	100	-	3	40	2	4	22	17	9	3	571

Tabell 25. Oppslutning om partiene etter syn på norsk EU-medlemskap. (Se spørsmål 34A i spørreskjemaet.) Prosent

	Alle	RV	SV	DNA	V	KrF	SP	H	FrP	Andre	Tallet på personer
1. Norge bør absolutt bli medlem (verdi 1 og 2) . . .	100	-	-	45	2	-	-	43	8	2	213
2. Verdi 3 og 4	100	-	2	49	4	2	2	36	5	-	214
3. Verdi 5 og 6	100	-	5	56	5	6	3	17	7	1	307
4. Verdi 7 og 8	100	2	11	43	4	9	16	10	2	3	226
5. Norge bør absolutt ikke bli medlem (verdi 9 og 10)	100	2	13	24	3	11	37	4	3	3	709

Tabell 26. Oppslutning om partiene etter syn på hvordan arbeidsledigheten skal løses. (Se spørsmål 35A i spørreskjemaet.) Prosent

	Alle	RV	SV	DNA	V	KrF	SP	H	FrP	Andre	Tallet på personer
1. Myndighetenes oppgave (verdi 1 og 2)	100	2	15	51	1	7	15	6	2	1	243
2. Verdi 3 og 4	100	2	13	47	4	7	15	6	3	3	259
3. Verdi 5 og 6	100	1	8	44	4	7	22	9	3	2	500
4. Verdi 7 og 8	100	-	3	36	6	6	18	24	5	2	388
5. Det private næringsliv (verdi 9 og 10)	100	-	1	22	3	7	18	36	10	3	293

Tabell 27. Egenplassering på høyre-venstre-skalaen blant ulike partiers velgere. (Se spørsmål 37a i spørreskjemaet.) Prosent

	SV	DNA	V	KrF	SP	H	FrP
Alle	100	100	100	100	100	100	100
Helt til venstre (pos. 1 og 2)	24	8	5	1	2	-	-
Pos. 3 og 4	56	42	37	13	25	1	7
Pos. 5 og 6	18	39	45	52	57	18	23
Pos. 7 og 8	2	10	13	31	14	67	45
Helt til høyre (pos. 9 og 10)	-	1	-	3	2	14	25
Tallet på svar	127	643	62	118	292	272	75

Tabell 28. Synet på omfanget av landets trygdeordninger blant ulike partiers velgere. Prosent

	SV	DNA	V	KrF	SP	H	FrP
Alle	100	100	100	100	100	100	100
Bør bli mindre	5	9	16	6	10	21	22
Opprettholdes som nå	64	69	74	80	70	67	65
Bør bygges videre ut	31	22	10	14	20	12	13
Tallet på svar	129	654	57	117	302	256	72

Tabell 29. Synet på adgang til abort blant ulike partiers velgere. Prosent

	SV	DNA	V	KrF	SP	H	FrP
Alle	100	100	100	100	100	100	100
Bør aldri tillates	-	2	2	3	2	-	1
Tillates hvis kvinnens liv eller er i fare	9	12	19	76	22	13	27
Tillates hvis personlige forhold tilsier det	15	24	32	13	26	29	16
Abort bør bestemmes av kvinnen selv	76	62	47	8	50	58	56
Tallet på svar	132	674	62	124	306	274	82

Tabell 30. Holdning til påstanden: 'Folk som meg kan nok stemme, men noe annet kan vi ikke gjøre for å innvirke på politikken', blant ulike partiers velgere. Prosent

	SV	DNA	V	KrF	SP	H	FrP
Alle	100	100	100	100	100	100	100
Helt enig	12	23	21	23	23	17	26
Nokså enig	21	27	21	30	24	25	25
Både og	3	2	2	1	2	1	1
Nokså uenig	27	25	29	23	29	30	26
Helt uenig	37	23	27	23	22	27	21
Tallet på svar	135	673	62	124	315	275	81

Tabell 31. Holdning til påstanden: 'De som sitter på Stortinget og bestemmer tar ikke mye hensyn til det vanlige folk tror og mener', blant ulike partiers velgere. Prosent

	SV	DNA	V	KrF	SP	H	FrP
Alle	100	100	100	100	100	100	100
Helt enig	13	16	18	21	20	14	25
Nokså enig	33	33	30	36	36	30	33
Både og	3	6	8	8	6	6	7
Nokså uenig	44	36	39	27	30	36	26
Helt uenig	7	9	5	8	8	14	9
Tallet på svar	135	675	61	126	313	276	81

Tabell 32. Holdning til påstanden: 'Valgene spiller en avgjørende rolle for utformingen av politikken her i landet', blant ulike partiers velgere. Prosent

	SV	DNA	V	KrF	SP	H	FrP
Alle	100	100	100	100	100	100	100
Helt enig	29	35	28	30	31	29	36
Nokså enig	53	51	52	47	50	47	43
Både og	2	3	5	4	3	4	1
Nokså uenig	15	9	15	16	14	16	12
Helt uenig	1	2	-	3	2	4	7
Tallet på svar	133	661	61	122	299	275	80

Tabell 33. Holdning til påstanden: 'Politikken er ofte så innviklet at alminnelige folk ikke kan sette seg inn i hva den dreier seg om', blant ulike partiers velgere. Prosent

	SV	DNA	V	KrF	SP	H	FrP
Alle	100	100	100	100	100	100	100
Helt enig	25	31	18	32	34	25	35
Nokså enig	33	41	50	37	43	38	32
Både og	3	5	-	6	2	3	4
Nokså uenig	32	17	26	21	17	25	24
Helt uenig	7	6	6	4	4	9	5
Tallet på svar	135	681	62	126	314	277	82

Tabell 34. Holdning til påstanden: 'Partiene er bare interessert i folks stemmer, ikke i deres meninger', blant ulike partiers velgere. Prosent

	SV	DNA	V	KrF	SP	H	FrP
Alle	100	100	100	100	100	100	100
Helt enig	13	17	11	14	21	17	29
Nokså enig	32	32	40	35	38	31	33
Både og	5	7	2	5	5	4	3
Nokså uenig	34	30	42	34	27	33	30
Helt uenig	15	14	5	12	9	15	5
Tallet på svar	134	674	62	125	312	274	79

Tabell 35. Holdning til påstanden: 'Ved å stemme ved valgene kan en virkelig være med å bestemme hvordan landet skal styres', blant ulike partiers velgere. Prosent

	SV	DNA	V	KrF	SP	H	FrP
Alle	100	100	100	100	100	100	100
Helt enig	27	33	15	27	27	28	31
Nokså enig	49	46	53	47	47	42	30
Både og	3	5	3	5	4	6	5
Nokså uenig	17	12	24	17	18	18	18
Helt uenig	4	4	5	4	4	6	16
Tallet på svar	134	670	62	126	313	278	81

Temaer i spørreskjemaet

Høyre-venstre dimensjonen

- 8C Her i Norge er vi kommet så langt i å redusere økonomiske forskjeller som det er ønskelig å gå
- 8E Hvis samfunnet ikke har mulighet til å kontrollere det private næringsliv, får de ledende i bankene og industrien altfor stor innflytelse
- 20A For å oppmuntre innsatsviljen til den enkelte, bør vi godta større lønnsforskjeller enn i dag
- 20B Det er ikke mulig å styre samfunnet etter samme retningslinjer som private bedrifter
- 20F Det er viktigere å bygge ut offentlige tjenester enn å sette ned skatten
- 20G Markedskraftene dvs. tilbud og etterspørsel, bør i større grad enn nå styre den økonomiske utvikling
- 35A Så er det spørsmålet om *arbeidsledigheten*. Hva kan etter din mening gjøres for å redusere arbeidsledigheten? Verdi 1 uttrykker at myndighetene bør engasjere seg aktivt for å skape nye arbeidsplasser, særlig i offentlig sektor. Verdi 10 betyr at varige arbeidsplasser først og fremst skapes av det private næringsliv.
- Hvor vil du plassere *deg selv* på skalaen, eller har du ikke tenkt så mye på spørsmålet?
- 37A Det er så mye snakk om motsetningen mellom høyresiden og venstresiden i politikken. Her har vi en skala som går fra 1 på venstreside - dvs. de som står helt til venstre politisk - og til 10 på høyre side, dvs. de som står helt til høyre politisk. Hvor ville du plassere deg selv på denne skalaen?

57A Vi bør redusere den statlige kontrollen over privat næringsdrift

57B Full sysselsetting kan lettere trygges hvis staten får mer innflytelse over bankenes og bedriftenes virksomhet

57C Vi bør redusere forsvarsutgiftene

57E Redusere skatten på høye inntekter

Vekst-vern dimensjonen

- 8A Tempoet i utbyggingen av vassdrag bør økes
- 8B For å trygge økonomisk vekst trenger vi fortsatt industriutbygging, selv om dette skulle komme i strid med naturvernintereslene
- 20D Vi bør satse på et samfunn med høy økonomisk vekst og høy produktivitet

32A Først gjelder det *natur og miljøvern*. Verdi 1 uttrykker ønsket om at vi bør satse mye mer på miljøvern, selv om det medfører betydelig lavere levestandard for alle, inkludert deg selv. Verdi 10 uttrykker at miljøvernet ikke bør føres så langt at det går utover vår levestandard.

Hvor vil du plassere *deg selv* på skalaen, eller har du ikke tenkt så mye på dette spørsmålet?

57F I den økonomiske situasjonen Norge er oppe i dag, bør man kunne fire på miljøkravene

Innvandring

- 8D Innvandring utgjør en alvorlig trussel mot vår nasjonale egenart
- 18 Innvandrere har nå stemmerett ved kommunevalg etter 3 års botid i Norge. Mener du dette er riktig tidspunkt, for sent, for

tidlig, eller bør de ikke ha stemmerett i det hele tatt?

20C I dårlige tider bør vi først og fremst sørge for arbeid til nordmenn

20E Innvandrer har krav på offentlig støtte til opplæring i sitt eget morsmål

Vi bør øke den økonomiske støtten til innvandrere slik at de kan bevare sin egen kultur

33A Så er det spørsmålet om *norsk innvandringspolitikk*. Verdien 1 på skalaen gir uttrykk for standpunktet at vi bør gjøre det lettere for innvandrere å få adgang til Norge, mens verdien 10 uttrykker den oppfatning at antall innvandrere til Norge bør begrenses enda sterkere enn i dag. Hvor vil du plassere *deg selv* på skalaen, eller har du ikke tenkt så mye på dette spørsmålet?

Moral-religion

- 6 Her i landet har som kjent myndighetene satt i verk mange tiltak som regulerer bruken av alkohol. Hvordan ser du på disse reglene, synes du reglene er *for strenge*, eller er de for lempelige?
- 7 Så er det diskusjonen om adgang til abort. Vi har samlet noen av de standpunktene som blir hevdet i denne debatten. Hvilken av disse uttalelsene stemmer best med *din egen mening*?
- 8F Samboende homofile bør ha tilnærmet samme rettigheter som gifte
- 57D Det er moralsk forkastelig å foreta inngrep i naturlige arveanlegg hos mennesker og dyr

Velferd, omsorg, solidaritet

- 3 Noen mener at Norges hjelp til fattige land, de såkalte utviklingslandene, bør skjæres ned, mens andre mener at den bør opprettholdes som nå eller eventuelt økes. Hvordan mener du at norsk u-hjelp bør skjæres ned, at den bør opprettholdes som nå, eller mener du at den bør økes?
- 4 Så har vi et par spørsmål om våre *trygder*. Noen mener at vi etter hvert har fått mer enn nok av trygder, og at vi bør øke å begrense dem i fremtiden, mens andre hevder at opprettholde våre trygdeordninger, og om nødvendig bygge dem videre ut. Hva er din mening. Synes du at det fremtiden bør bli *mindre av trygder*, bør de

oppretholdes som de er nå, eller bør de bygges videre ut?

- 5 Mener du at våre trygder misbrukes i stor grad, at de *misbrukes en del*, eller at de *misbrukes svært lite*?
- 8G Det bør gjeninnføres karakterer i barneskolen
- 19 I de senere år er det lagt vekt på å skape likestilling mellom kvinner og menn. Vil du si at likestillingen *bør føres videre*, er den *ført langt nok*, er den *ført for langt* eller har du *ingen mening* om denne saken?
- 20H Det er altfor liten respekt for lov og orden her i landet
- 57G Pensjonister bør ikke ha krav på ekstra fradrag i beskatningen
- 74 La oss tenke oss to personer A og B som diskuterer et aktuelt spørsmål. Vi har stilt opp to påstander som de to kommer med.
- A sier: Personer som kommer i vanskeligheter på grunn av sin livsførsel, bør ikke ha krav på økonomisk støtte fra det offentlige.
- B sier: Offentlige myndigheter har et spesielt ansvar for å hjelpe personer som ikke klarer seg selv, uansett årsak til deres problemer.
- Hvem av disse to er du *mest* enige med?
- 75 Så er det spørsmålet om forholdet mellom utkant og sentrum.
- A sier: Store økonomiske overføringer til *utkantstøkene* er fortsatt nødvendig fordi det nåværende bosettingsmønsteret her i landet bør opprettholdes.
- B sier: Bare ved å satse på *sentrale strøk* kan vi skape sterkere vekst til beste for hele landet.
- Politisk effektivitet**
- 29A Folk som meg kan nok stemme, men noe annet kan vi ikke gjøre for å innvirke på politikken.
- 29D Politikken er ofte så innviklet at alminnelige folk ikke kan sette seg inn i hva den dreier seg om
- 29E Partiene er bare interessert i folks stemmer, ikke i deres meninger

- 51 Hvor store forskjeller synes du i alminnelighet at det er mellom partiene *på Stortinget*, vil du si at det forskjellene er *meget store, ganske store, ikke særlig store*, eller er forskjellene *meget små*?
- 52 Hvor store forskjeller synes du i alminnelighet at det er mellom partiene *i kommunen*, vil du si at det forskjellene er *meget store, ganske store, ikke særlig store*, eller er forskjellene *meget små*?
- 31 Hvem tror du best ivaretar interessene for folk som deg selv, er det fagforeninger/yrkesorganisasjoner, politiske partier eller er det folkevalgte representanter i Storting og kommunestyre?

Tillit til valginstitusjonen, partier og demokrati

- 29B De som sitter på Stortinget og bestemmer tar ikke mye hensyn til det vanlige folk tror og mener
- 29C Valgene spiller en avgjørende rolle for utforming av den praktiske politikken her i landet
- 29F Ved å stemme ved valgene kan en virkelig være med å bestemme hvordan landet skal styres

Politisk kynisme

- 53 Mener du at de som styrer sløser bort *en stor del* av de pengene vi betaler i skatt, sløser de bort *noe av dem*, eller sløser de i virkeligheten bort *svært lite* av pengene?
- 54 Føler du det slik at *de fleste* norske politikere er dyktige folk som vanligvis vet hva de foretar seg, eller tror du at mange av dem har *lite kjennskap* til de saker de er satt til å behandle?
- 55 Mener du at *de fleste* av våre politikere er troverdige, at politikerne stort sett er troverdige, eller at *få norske politikere er troverdige*?

EF-spørsmålet

- 22 Høsten 1992 vedtok Stortinget at Norge skulle slutte seg til avtalen om et økonomisk samarbeidsområde i Europa; den såkalte EØS-avtalen. Hvordan ser du på dette vedtaket, er du *helt enig, nokså enig, nokså uenig* eller *helt uenig*?
- 23 La oss tenke oss at det skulle holdes en ny folkeavstemning om EF-medlemskap i morgen, ville du da stemme *for* eller *mot*?

24 Spørsmålet om norsk medlemskap i EF skal jo legges frem til rådgivende folkeavstemning. Spørsmålet er om Stortinget under alle omstendigheter skal følge avstemningsresultatet. Noen hevder at Stortinget bør si ja til medlemskap selv om bare et knapt flertall av velgerne sier ja. Vil du si at du er *helt enig, nokså enig, nokså uenig* eller *helt uenig* i dette?

- 26 Meningene er delte i EF-saken. Når det gjelder dine nærmeste venner og familie, er de stort sett på *ja-siden*, på *nei-siden*, eller er det omtrent *balanse*?
- 27 Og når vi ser på stemningen der du daglig ferdes (arbeidsplass, skole o.l.), vil du da si at flertallet sier *ja* til EF, at flertallet sier *nei* til EF, eller er det *omtrent balanse* mellom ja- og nei-side?

- 28 Og når vi ser på det partiet du føler mest tilknytning til, vil du si at det er overveide et *ja-parti*, overveide et *nei-parti* eller er stemningen blandet?

Økonomi og regjeringen

- 36 Hvor fornøyd er du med myndighetenes innsats i de senere år gang for å skape nye arbeidsplasser, vil du si du er meget fornøyd, ganske fornøyd, ganske misfornøyd eller meget misfornøyd?
- 47 Vi har hatt en Arbeiderpartiregjering de siste tre årene. La oss se litt nærmere på den politikk som har vært ført på et par områder i denne tiden. Vi har hatt en del arbeidsledighet. Hva tror du dette skyldes mest, *regjeringens politikk* eller *andre årsaker*?
- 48 La oss tenke oss at vi hadde hatt en borgerlig regjering i disse årene, tror du da at arbeidsledigheten ville vært større enn nå, omtrent som nå eller mindre enn nå?
- 49 Prisstigningen er lavere enn før. Hva tror du dette skyldes mest, *regjeringens politikk* eller *andre årsaker*?
- 50 La oss anta at vi hadde hatt en borgerlig regjering, tror du at prisene ville ha vært lavere enn nå, omtrent som nå, høyere enn nå?

INNLEDNING

Denne landsomfattende undersøkelsen i forbindelse med Stortingsvalget 1993 utføres på oppdrag fra professor Henry Valen og forsker Bernt Aardal, Institutt for samfunnsforskning og Statistisk sentralbyrå. Jeg håper du har fått brev om dette fra Valen, Aardal og Statistisk sentralbyrå. (LEVER EVENTUELT UT KOPI AV IO-BREVET.) Jeg vil minne om at opplysningene selvsagt vil bli behandlet fortrolig og bare brukt til utarbeiding av statistikk.

Det er viktig at alle som er med i undersøkelsen får de samme spørsmålene, stilt på samme måte og i den rekkefølgen de står i skjemaet. Jeg håper du vil svare så godt du kan, selv om det skulle komme et spørsmål som passer dårlig for deg.

SPM. 1. La oss begynne med et spørsmål om politisk interesse. Vil du si at du i alminnelighet er...

81

1	7	meget politisk interessert?
2	51	ganske interessert?
3	37	lite interessert?
4	4	overhodet ikke interessert?
8	-	VET IKKE

*SPM. 2. La oss se tilbake på valget nå i høst. Kan du nevne en eller to saker som var spesielt viktige for din stemmegivning? (NB! IKKE LES KATEGORIENE FOR IO)

		FØRSTE SAK (N=2077)	ANDRE SAK (N=1858)
		82-83	84-85
ØKONOMI	SYSSELSETTING.....	11 9.7	11 9.0
	SKATT.....	12 2.3	12 2.2
	SOSIAL UTJEVNING/FORDELING.....	13 .8	13 1.3
	OMFANGET AV OFFENTLIG SEKTOR.....	14 .3	14 .8
	INDUSTRI/NÆRINGS POLITIKK.....	15 1.0	15 1.3
	RENTEPOLITIKK.....	16 .9	16 .8
HELSE/ SOSIAL/ FAMILIE	(ANDRE) ØKONOMISKE SPØRSMÅL.....	19 2.0	19 2.3
	ELDREOMSORG.....	21 3.8	21 5.6
	HELSEVESENET.....	22 1.5	22 3.1
	KONTANTSTØTTE.....	23 .2	23 .5
	BARNEHAGER.....	24 .1	24 .4
	BARNE- OG FAMILIEPOLITIKK.....	25 2.0	25 3.3
MORAL/ LIVSSYN	TRYGDER/ TRYGDEMISBRUK.....	26 .4	26 .4
	SKOLE- OG UTDANNINGSSPØRSMÅL.....	27 1.6	27 2.4
	(ANDRE) HELSE/SOSIALE SPØRSMÅL.....	29 .5	29 1.1
	ABORTSAK.....	31 .3	31 .8
	GENFORSKNING, BIOTEKNOLOGI.....	32 -	32 .1
	SYNET PÅ SAMBOERSKAP.....	33 .3	33 .3
UTENRIKS/ SIKKERHET/ FORSVAR	(ANDRE) MORALSKE/ RELIGIØSE SPØRSMÅL.....	39 .9	39 .6
	ATOMVÅPEN/NEDRUSTNING/NATO.....	41 .1	41 .2
	"LOV OG ORDEN" (KRIMINALPOLITIKK).....	42 .3	42 .5
	(ANDRE) FORSVARS- OG SIKKERHETSPOLITISKE SPØRSMÅL.....	43 .5	43 .2
	NORSK EF-MEDLEMSKAP.....	51 42.7	51 10.9
	MILJØVERN.....	52 1.8	52 4.7
	DESENTRALISERING/STØTTE TIL UTKANT-NORGE.....	53 .1	53 1.0
	JORDBRUKS- / FISKERIPOLITIKK.....	54 .3	54 .9
	REGJERINGSSPØRSMÅLET.....	55 1.0	55 .8
	INNVANDRINGS/FLYKNINGEPOLITIKKEN.....	56 1.6	56 3.2
	ANDRE SPØRSMÅL.....	63 3.4	63 4.9
	SPESIFISER.....		
	INGEN SAKER SPESIELT VIKTIG.....	70 16.0	
	VET IKKE/KAN IKKE SI.....	90 3.5	
	KUN EN SAK NEVNT.....		80 27.5
	STEMTE IKKE VED VALGET.....		99 8.9

-
- SPM. 3. Nå vil vi gjerne høre ditt syn på en del spørsmål som det hersker delte meninger om blant folk. Noen mener at Norges hjelp til fattige land, de såkalte utviklingslandene, bør skjæres ned, mens andre mener at den bør opprettholdes som nå eller eventuelt økes. Hvordan ser du på det, mener du at norsk u-hjelp bør skjæres ned, at den bør opprettholdes som nå, eller mener du at den bør økes?

DERSOM DET ER TVIL OM HVOR SVARET SKAL KRYSSES AV, KRYSS AV FOR "ANDRE SVAR"

86

1	28	BØR SKJÆRES NED
2	61	OPPRETTHOLDSES SOM NÅ
3	8	BØR ØKES
7	2	ANDRE SVAR
8	1	VET IKKE

-
- SPM. 4. Så har vi et par spørsmål om våre trygder. Noen mener at vi etter hvert har fått mer enn nok av trygder, og at vi bør søke å begrense dem i fremtiden, mens andre hevder at vi bør opprettholde våre trygdeordninger, og om nødvendig bygge dem videre ut. Hva er din mening. Synes du at det i fremtiden bør bli mindre av trygder, bør de oprettholdses som de er nå, eller bør de bygges videre ut?

DERSOM DET ER TVIL OM HVOR SVARET SKAL KRYSSES AV, KRYSS AV FOR "ANDRE SVAR"

87

1	10	BØR BLI MINDRE
2	63	OPPRETTHOLDSES SOM DE ER NÅ
3	21	BYGGES VIDERE UT
7	4	ANDRE SVAR
8	2	VET IKKE

-
- SPM. 5. Mener du at våre trygder misbrukes i stor grad, at de misbrukes en del, eller at de misbrukes svært lite?

88

1	17	MISBRUKES I STOR GRAD
2	68	MISBRUKES EN DEL
3	12	MISBRUKES SVÆRT LITE
8	3	VET IKKE

-
- SPM. 6. Her i landet har som kjent myndighetene satt i verk mange tiltak som regulerer bruken av alkohol. Hvordan ser du på disse reglene, synes du reglene er for strenge, eller er de for lempelige?

89

1	36	REGLENE ER FOR STRENGE
2	44	PASSE SOM DE ER
3	18	FOR LEMPELIGE
8	2	VET IKKE

SPM. 7. Så er det diskusjonen om adgang til abort. Vi har samlet noen av de standpunktene som blir hevdet i denne debatten. Hvilken av disse uttalelsene stemmer best med din egen mening?

VED BESØKSINTERVJU: VIS KORT 1

90		
1	2	Abort bør aldri tillates.
2	18	Abort bør tillates bare hvis kvinnens liv eller helse er i fare.
3	24	Abort bør også tillates hvis kvinnens personlige forhold har meget vanskelig for å ta seg av et barn.
4	54	Selvbestemt abort. Den enkelte kvinne må selv få bestemme om hun vil føde sitt barn.
8	2	VET IKKE/KAN IKKE SI

SPM. 8. Vi kommer nå til en del meninger som folk gjerne gir uttrykk for. Vil du for hvert utsagn jeg leser opp si om du er: helt enig, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig i dette?

VED BESØKSINTERVJU: VIS KORT 2

	HELT ENIG 1	NOKSÅ ENIG 2	BÅDE- OG 3	NOKSÅ UENIG 4	HELT UENIG 5	VET IKKE/ KAN IKKE SI 8	
A. Tempoet i utbyggingen av vassdrag bør økes	9	21	3	30	28	9	91
B. For å trygge økonomisk vekst trenger vi fortsatt industriutbygging, selv om dette skulle komme i strid med naturverninteressene	19	36	7	23	10	5	92
C. Her i Norge er vi kommet så langt i å redusere økonomiske forskjeller som det er ønskelig å gå	14	29	5	28	18	6	93
D. Innvandring utgjør en alvorlig trussel mot vår nasjonale egenart	24	22	4	24	25	1	94
E. Hvis samfunnet ikke har mulighet til å kontrollere det private næringsliv, får de ledende i bankene og industrien altfor stor innflytelse.....	28	35	4	15	8	10	95
F. Samboende homofile bør ha tilnærmet samme rettigheter som gifte.....	19	16	2	17	43	3	96
G. Det bør gjeninnføres karakterer i barneskolen	38	17	2	11	29	3	97

SPM. 9. Når du ser tilbake på valget nå i høst, vil du si at du personlig brydde deg meget om hvilket parti eller hvilke partier som vant ved valget, brydde du deg en del om det eller spilte det liten rolle for deg personlig?

98

1	32	BRYDDE SEG MEGET OM DET
2	49	BRYDDE SEG EN DEL OM DET
3	19	DET SPILTE LITEN ROLLE
8	-	VET IKKE/KAN IKKE SI

SPM. 10A Det har vært mye diskusjon om hva slags regjering vi skal ha her i landet. La oss se utover den aktuelle situasjonen. Tror du Norge i fremtiden vil være best tjent med fortsatt ettparti-regjering, eller bør flere partier samarbeide med sikte på regjeringsmakten?

99

1	40	FORTSAITT ETPARTI-REGJERING	→ 10B
2	51	FLERPARTI-REGJERING	→ 10C
8	9	VET IKKE	→ 11A

SPM. 10B. Hvilket parti ønsker du skal danne regjering? (N=864)

100

1	2	SOSIALISTISK VENSTREPARTI	5	14	HØYRE
2	68	ARBEIDERPARTIET	6	1	FREMISKRITTPARTIET
3	1	KRISTELIG FOLKEPARTI	7	1	VENSTRE
4	6	SENTERPARTIET	8	1	ANDRE PARTIER
			9	6	VET IKKE

→ 11A

SPM. 10C. Hvilke partier foretrekker du inngår i en slik regjering? (N=2194 for hvert parti)

A. SOSIALISTISK VENSTREPARTI	17	101	E. HØYRE	16	105
B. ARBEIDERPARTIET	29	102	F. FREMSKRITTPARTIET	6	106
C. KRISTELIG FOLKEPARTI	15	103	G. VENSTRE	6	107
D. SENTERPARTIET	24	104	H. ANDRE PARTIER	2	108
			I. VET IKKE	6	109

SPM. 11A. Er det ett eller flere partier du overhodet ikke ønsker at ditt eget parti skal samarbeide med i en regjering?

110

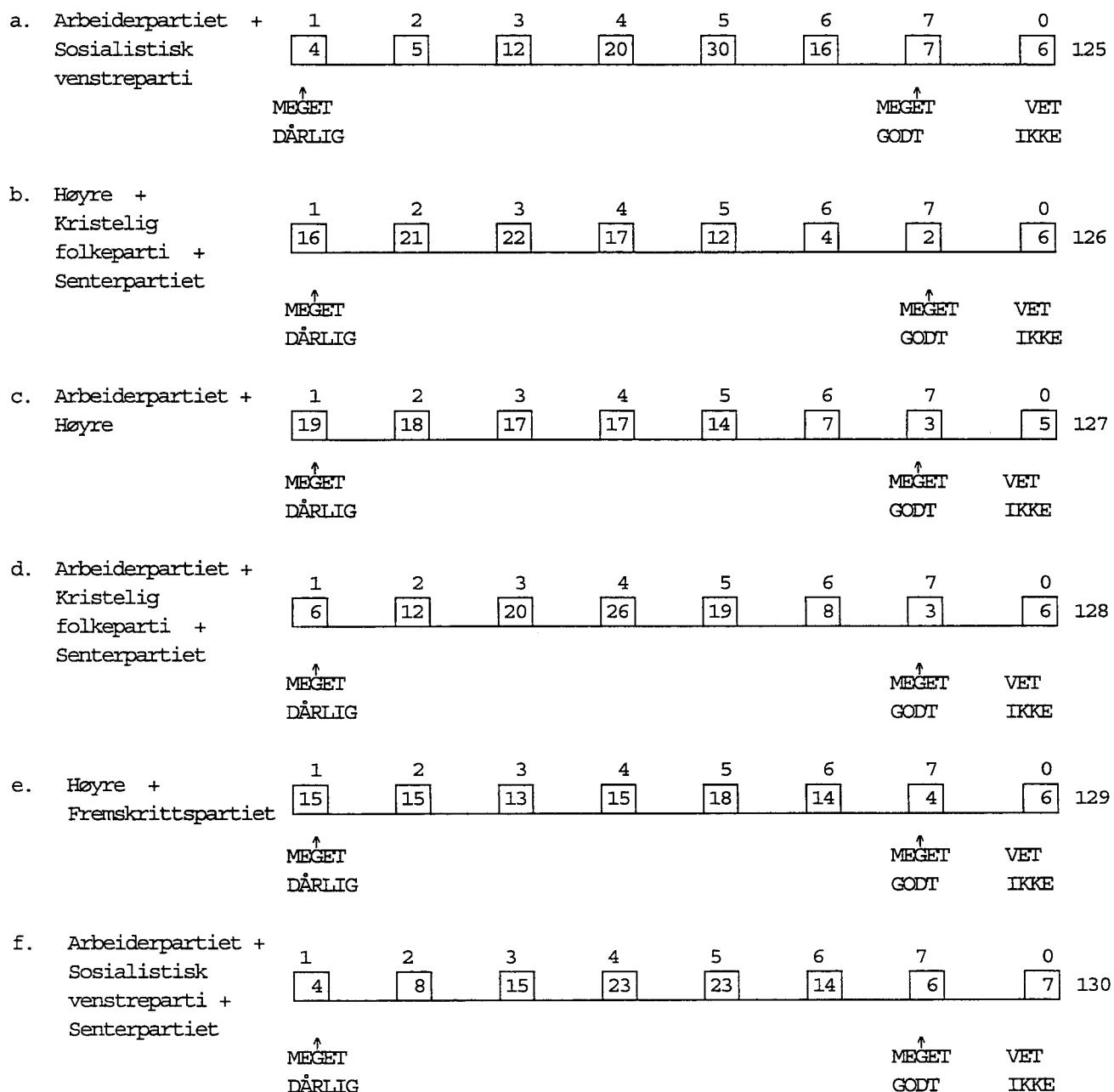
1	68	JA	→ 11B
2	3	KANSKJE, I TVIL	
3	20	NEI	→ 12
8	9	VET IKKE	

SPM. 11B. Hvilket parti eller hvilke partier er dette? (N=2194 for hvert parti)

A. SOSIALISTISK VENSTREPARTI	15	111	E. HØYRE	12	115
B. ARBEIDERPARTIET	3	112	F. FREMSKRITTPARTIET	41	116
C. KRISTELIG FOLKEPARTI	7	113	G. VENSTRE	3	117
D. SENTERPARTIET	10	114	H. ANDRE PARTIER	31	118
			I. VET IKKE	1	119

SPM. 12. Ikke alle partier samarbeider like godt. Vi har her en liste over noen tenkelige regjeringsalternativer. Vi vil gjerne høre om du tror at de nevnte partier er i stand til å samarbeide og således skape en styringsdyktig regjering. Spørsmålet er altså ikke om du liker partiene eller ei, vi er bare interessert i din mening om deres evne til samarbeid. Jeg har her en skala som går fra 1 til 7 der 1 betyr meget dårlig samarbeid og 7 betyr meget godt samarbeid. Hvilket punkt på denne skalaen passer best for din egen oppfatning?

VED BESØKSINTERVJU: VIS KORT 3

SPM. 13. Nå vil vi gjerne vite litt om ditt forhold til partiene. Vi minner om at alle opplysningene blir behandlet strengt fortrolig.

Mange føler seg som tilhengere av et bestemt parti, mens andre føler seg mer ubundet av partiene. Vil du si at du i alminnelighet tenker på deg selv som en høyremann (-kvinne), en arbeiderpartimann (-kvinne), SV-mann (-kvinne) osv, eller føler du deg ikke knyttet til noen av partiene?

131-132

00	.3	RØD VALGALLIANSE (RV/AKP (M-L))
01	-	NORGES KOMMUNISTISKE PARTI (NKP)
02	3.9	SOSIALISTISK VENSTREPARTI (SV)
03	27.6	DET NORSKE ARBEIDERPARTI (DNA)
04	1.0	VENSTRE (V)
05	3.7	KRISTELIG FOLKEPARTI (KRF)
06	6.4	SENTERPARTIET (SP)
08	11.1	HØYRE (H)
09	1.6	FREMSKRITTPARTIET (FRP)
10	.3	ANDRE PARTIER NEVNT
50	42.4	IKKE KNYTTET TIL NOEN AV PARTIENE
11	1.6	VET IKKE/KAN IKKE SI

→ 14

→ 15

SPM. 14. Betrakter du deg som sterkt overbevist tilhenger av dette partiet, eller er du ikke særlig sterkt overbevist? (N=1223)

133

1	49	STERKT OVERBEVIST
2	51	IKKE SÆRLIG OVERBEVIST

SPM. 15. Er du for tiden betalende medlem av noe parti?

134

1	10	JA → 16
5	90	NEI → 17
8	-	VET IKKE, KAN IKKE SI → 18

SPM. 16. Hvilket parti er det? (N=219)

135-136

00	.9	RØD VALGALLIANSE (RV/AKP (M-L))
01	-	NORGES KOMMUNISTISKE PARTI (NKP)
02	4.6	SOSIALISTISK VENSTREPARTI (SV)
03	33.8	DET NORSKE ARBEIDERPARTI (DNA)
04	1.8	VENSTRE (V)
05	13.7	KRISTELIG FOLKEPARTI (KRF)
06	17.4	SENTERPARTIET (SP)
08	21.0	HØYRE (H)
09	4.1	FREMSKRITTPARTIET (FRP)
10	2.3	ANDRE PARTIER NEVNT
50	.5	VET IKKE/KAN IKKE SI

→ 18

SPM. 17. Kunne du tenke deg å bli medlem av et parti? (N=1969)

137

1	13	JA
5	83	NEI
8	4	VET IKKE, KAN IKKE SI

SPM. 18. Innvandrere har nå stemmerett ved kommunevalg etter 3 års botid i Norge. Mener du dette er riktig tidspunkt, for sent, for tidlig, eller bør de ikke ha stemmerett i det hele tatt?

138

1	36	RIKTIG TIDSPUNKT
2	1	FOR SENT
3	51	FOR TIDLIG
4	11	BØR IKKE HA STEMMERETT
9	2	VET IKKE

SPM. 19. I de senere år er det lagt vekt på å skape likestilling mellom kvinner og menn. Vil du si at likestillingen bør føres videre, er den ført langt nok, er den ført for langt eller har du ingen mening om denne saken?

139

1	52	BØR FØRES VIDERE
2	35	FØRT LANGT NOK
3	8	FØRT FOR LANGT
4	4	INGEN MENING
8	1	VET IKKE, KAN IKKE SI

SPM. 20. Vi har noen flere utsagn. Vi bruker igjen svaralternativene helt enig, nokså enig, nokså uenig og helt uenig. Vil du være så vennlig å si hvilket svar du gir for hvert utsagn jeg leser opp?

VED BESØKSINTERVJU: VIS IGJEN KORT 2

	HELT ENIG	NOKSÅ ENIG	BÅDE- OG	NOKSÅ UENIG	HELT UENIG	VET IKKE KAN IKKE SI	
						1	8
A.	For å oppmuntre innsatsviljen til den enkelte, bør vi godta større lønnsforskjeller enn i dag	17	25	5	24	27	2 140
B.	Det er ikke mulig å styre samfunnet etter de samme retningslinjer som private bedrifter...	24	35	4	19	7	12 141
C.	I dårlige tider bør vi først og fremst sørge for arbeid til nordmenn	42	21	4	19	13	1 142
D.	Vi bør satse på et samfunn med høy økonomisk vekst og høy produktivitet ...	42	33	5	12	4	3 143
E.	Innvandrere har krav på offentlig støtte til opplæring i sitt eget morsmål.....	17	23	3	23	31	2 144
F.	Det er viktigere å bygge ut offentlige tjenester enn å sette ned skatten	35	30	6	15	9	5 145
G.	Markedskretene dvs. tilbud og etterspørrelse, bør i større grad enn nå styre den økonomiske utvikling	16	38	6	18	9	13 146
H.	Det er altfor liten respekt for lov og orden her i landet.....	52	27	2	14	4	1 147

SPM. 21. Partiene har arrangert en rekke møter for å diskutere oppstillingen av valglistene foran høstens Stortingsvalg (dvs. nominasjonene.) Har du deltatt i noen slike møter?

148	
1	3
2	97
3	-
8	-
	HUSKER IKKE, KAN IKKE SI

SPM. 22 Høsten 1992 vedtok Stortinget at Norge skulle slutte seg til avtalen om et økonomisk samarbeidsområde i Europa; den såkalte EØS-avtalen. Hvordan ser du på dette vedtaket, er du helt enig, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig?

149	
1	31
2	31
3	3
4	14
5	12
9	9
	HELT ENIG
	NOKSÅ ENIG
	BÅDE OG
	NOKSÅ UENIG
	HELT UENIG
	VET IKKE

SPM. 23. La oss tenke oss at det i morgen skulle holdes en ny folkeavstemming om norsk medlemskap i EF, ville du da stemme for eller mot?

150	
1	24
5	59
6	2
8	15
	VILLE STEMME FOR
	VILLE STEMME MOT
	VILLE IKKE STEMME
	VET IKKE, KAN IKKE SI

SPM. 24. Spørsmålet om norsk medlemskap i EF skal jo legges frem til rådgivende folkeavstemning. Spørsmålet er om Stortinget under alle omstendigheter skal følge avstemningsresultatet. Noen hevder at Stortinget bør si ja til medlemskap selv om bare et knapt flertall av velgerne sier ja. Vil du si at du er helt enig, nokså enig, nokså uenig, eller helt uenig i dette?

151	
1	42
2	13
3	2
4	15
5	24
9	4
	HELT ENIG
	NOKSÅ ENIG
	BÅDE OG
	NOKSÅ UENIG
	HELT UENIG
	VET IKKE

SPM. 25. Kan du tilfeldigvis nevne hvilke land som nå søker om medlemskap i EF?
(N=2194 for hvert land)

1
152 70 FINLAND

1
155 27 ØSTERRIKE

153 60 NORGE

156 16 ANDRE, SPESIFISER:.....

154 83 SVERIGE

157 12 NEI, INGEN, VET IKKE

SPM. 26. Meningene er delte i EF-saken. Når det gjelder dine nærmeste venner og familie, er de stort sett på ja-siden, på nei-siden, eller er det omtrent balanse?

158
1 10 FLERTALLET JA
2 43 FLERTALLET NEI
3 36 OMTRENT BALANSE
8 11 VET IKKE, KAN IKKE SI

SPM. 27. Og når vi ser på stemningen der du daglig ferdes (arbeidsplass, skole, o.l.), vil du si at flertallet sier ja til EF, at flertallet sier nei til EF, eller er det omtrent balanse mellom ja- og nei-siden?

159
1 9 FLERTALLET JA
2 41 FLERTALLET NEI
3 31 OMTRENT BALANSE
8 19 VET IKKE

SPM. 28. ~~Og når vi ser på det partiet du føler mest tilknytning til, vil du si at det er overveiende et ja-parti, overveiende et nei-parti eller er stemningen blandet?~~

160
1 38 JA-PARTI
2 28 NEI-PARTI
3 27 BLANDET
8 4 FØLER INGEN SPESIELL PARTITILKNYTNING
9 2 VET IKKE/KAN IKKE SI

SPM. 29. La oss igjen ta for oss noen påstander. Vi bruker fortsatt svaralternativer helt enig, nokså enig, nokså uenig og helt uenig. Vil du være så venlig å si hvilket svar du gir for hvert utsagn jeg leser opp?

VED BESØKSINTERVJU: VIS IGJEN KORT 2

HELT ENIG	NOKSÅ ENIG	BÅDE- OG	NOKSÅ UENIG	HELT UENIG	VET IKKE KAN IKKE SI
1	2	3	4	5	8

- A. Folk som meg kan nok stemme, men noe annet kan vi ikke gjøre for å innvirke på politikken. Er du helt enig, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig?.....
- [21] [26] [2] [26] [23] [2] 161
- B. De som sitter på Stortinget og bestemmer tar ikke mye hensyn til det vanlige folk tror og mener
- [19] [34] [6] [31] [9] [1] 162
- C. Valgene spiller en avgjørende rolle for utforming av den praktiske politikken her i landet.....
- [30] [47] [4] [12] [3] [4] 163
- D. Politikken er ofte så innviklet at alminnelige folk ikke kan sette seg inn hva den dreier seg om.....
- [31] [39] [4] [19] [6] [1] 164
- E. Partiene er bare interessert i folks stemmer, ikke i deres meninger
- [19] [33] [6] [29] [11] [2] 165
- F. Ved å stemme ved valgene kan en virkelig være med å bestemme hvordan landet skal styres.....
- [27] [42] [5] [17] [6] [2] 166

SPM. 30. Vi har så noen spørsmål om politiske aktiviteter som man kan delta i.

Har du i løpet av de siste fire årene:

JA	NEI	HUSKER IKKE
----	-----	-------------

- A. skrevet under opprop, aksjonsliste, underskriftskampanje o.l. for å fremme en bestemt politisk sak?
- [1] [24] [2] [1] 167
- B. deltatt i demonstrasjon/aksjon e.l. for å fremme en bestemt politisk sak?
- [9] [91] [-] 168
- C. skrevet i avisens for å fremme en bestemt politisk sak?
- [4] [95] [-] 169
- D. tatt opp saken i parti, fagforening eller annen organisasjon
- [10] [90] [-] 170
- E. sendt skriftlig klage, fremmet annet forslag, o.l.
- [7] [93] [-] 171
- F. henvendt deg til en folkevalgt representant
- [16] [84] [-] 172

SPM. 31. Hvem tror du best ivaretar interessene for folk som deg selv, er det fagforeninger/yrkesorganisasjoner, politiske partier eller er det folkevalgte representanter i Storting og kommunestyre?

173

1	42
2	7
3	33
8	6
9	12
- FAGFORENINGER/YRKESORGANISASJONER
POLITISKE PARTIER
FOLKEVALGTE REPRESENTANTER
INGEN
VET IKKE

Nå kommer vi til noen spørsmål der vi ønsker å vite hvor du plasserer deg selv på en skala fra 1 til 10. I tillegg vil vi gjerne vite hvor du vil plassere partiene standpunkter på den samme skalaen.

- *SPM. 32A Først gjelder det natur og miljøvern. Verdi 1 uttrykker ønsket om at vi bør satse mye mer på miljøvern, selv om det medfører betydelig lavere levestandard for alle, inkludert deg selv. Verdi 10 uttrykker at miljøvernet ikke bør føres så langt at det går utover vår levestandard.

VED BESØKSINTERVJU: VIS KORT 4

Hvor vil du plassere deg selv på skalaen, eller har du ikke tenkt så mye på dette spørsmålet?

BARE HELE TALL GODTAS. KRYSS AV FOR DET SVARTALL IO OPPGIR.

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	00	174-
8	6	15	11	23	11	8	6	1	7	3	175

↑
SATSE MYE MER PÅ MILJØ-
VERN SELV OM DET MED-
FØRER BETYDELIG LAVERE
LEVESTANDARD FOR ALLE -
INKLUDERT DEG SELV

MILJØVERNEN BØR
IKKE FØRES SÅ LANGT
AT DET GÅR UTOVER
VÅR LEVESTANDARD
VET
IKKE,
KAN
SI

- *32B Hvor vil du plassere de ulike partiene på en slik skala om natur og miljøvern, eller har du ingen oppfatning om hvor vedkommende parti står i denne saken?

**VED BESØKSINTERVJU: VIS IGJEN KORT 4
VED TELEFON INTERVJU: GJENTA SKALAEN OM NØDVENDIG**

La oss først ta Senterpartiet.

NEVN HVERT AV PARTIENE NEDENFOR OG MERK AV SVARTALLETT I RUTENE TIL HØYRE. FLERE PARTIER
KAN HA SAMME PLASSERING. MERK AV VERDIEN 00 HVIS IO SVARER VET IKKE ELLER IKKE VIL SVARE.

A. Senterpartiet	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	0	176-177
	5	8	15	13	18	9	6	5	2	2	17	
B. Fremskrittspartiet	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	0	178-179
	1	2	3	5	6	6	10	18	13	17	19	
C. Venstre	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	0	180-181
	11	18	17	12	9	3	4	3	2	1	20	
D. Arbeiderpartiet	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	0	182-183
	1	4	11	16	26	12	9	4	2	1	14	
E. Høyre	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	0	184-185
	-	1	4	9	17	16	16	12	6	2	17	
F. Kristelig Folkeparti	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	0	186-187
	1	3	10	14	24	12	8	4	2	1	21	
G. Sos. Venstreparti	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	0	188-189
	14	22	19	11	6	3	3	3	2	2	15	

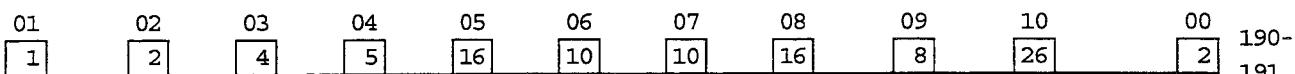
Så er det spørsmålet om norsk innvandringspolitikk

*SPM. 33A Verdien 1 på skalaen gir uttrykk for standpunktet at vi bør gjøre det lettere for innvandrere å få adgang til Norge, mens verdien 10 uttrykker den oppfatning at antall innvandrere til Norge bør begrenses enda sterkere enn i dag.

VED BESØKSINTERVJU: VIS KORT 5

Hvor vil du plassere deg selv på skalaen, eller har du ikke tenkt så mye på dette spørsmålet?

BARE HELE TALL GODTAS. KRYSS AV FOR DET SVARTALL I OPPGIR.

VIL GJØRE
DET LETTERE
FOR INNVANDRERE
Å FÅ ADGANG
TIL NORGE

ENDA STERKERE
BEGRENNSNING
AV ANTALL
INNVANDRERE
TIL NORGE

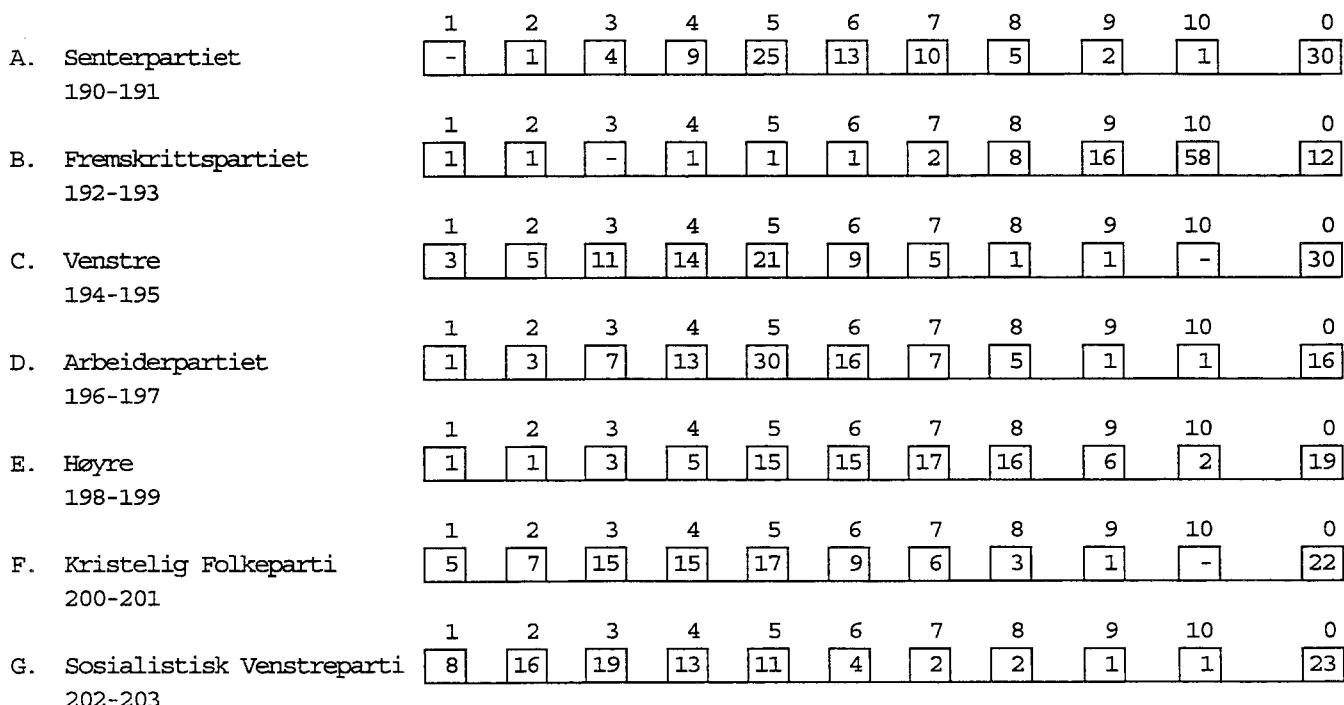
VET
IKKE,
KAN
IKKE
SI

*SPM. 33B Hvor vil du plassere de ulike partiene på en slik skala, eller har du ingen oppfatning om hvor vedkommende parti står i denne saken?

VED BESØKSINTERVJU: VIS IGJEN KORT 5
VED TELEFON INTERVJU: GJENTA SKALAEN OM NØDVENDIG

La oss først ta Senterpartiet.

NEVN HVERT AV PARTIENE NEDENFOR OG MERK AV SVARTALLETT I RUTENE TIL HØYRE. FLERE PARTIER KAN HA SAMME PLASSERING. MERK AV VERDIEN 00 HVIS I O SVARER VET IKKE ELLER IKKE VIL SVARE.

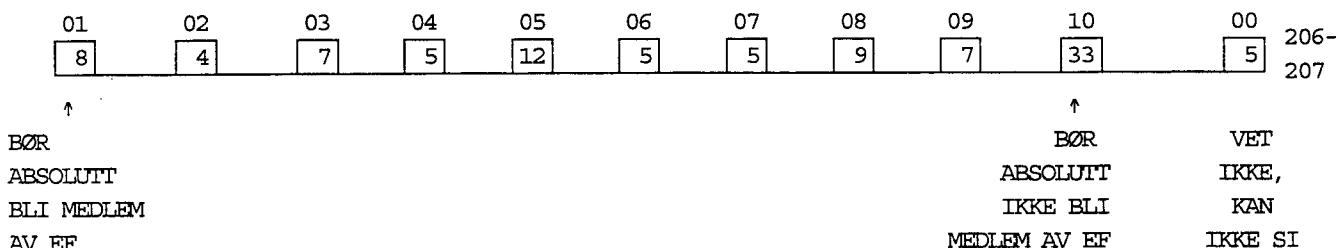
Så er det spørsmålet om norsk medlemskap i EF.

*SPM. 34A Verdien 1 på skalaen uttrykker ønsket om at Norge absolutt bør bli medlem av EF, mens verdien 10 uttrykker ønsket om at Norge absolutt ikke bør bli medlem av EF.

VED BESØKSINTERVJU: VIS KORT 6

Hvor vil du plassere deg selv på skalaen, eller har du ikke tenkt så mye på dette spørsmålet?

BARE HELE TALL GODTAS. KRYSS AV FOR DET SVARTALL I OPPGIR.

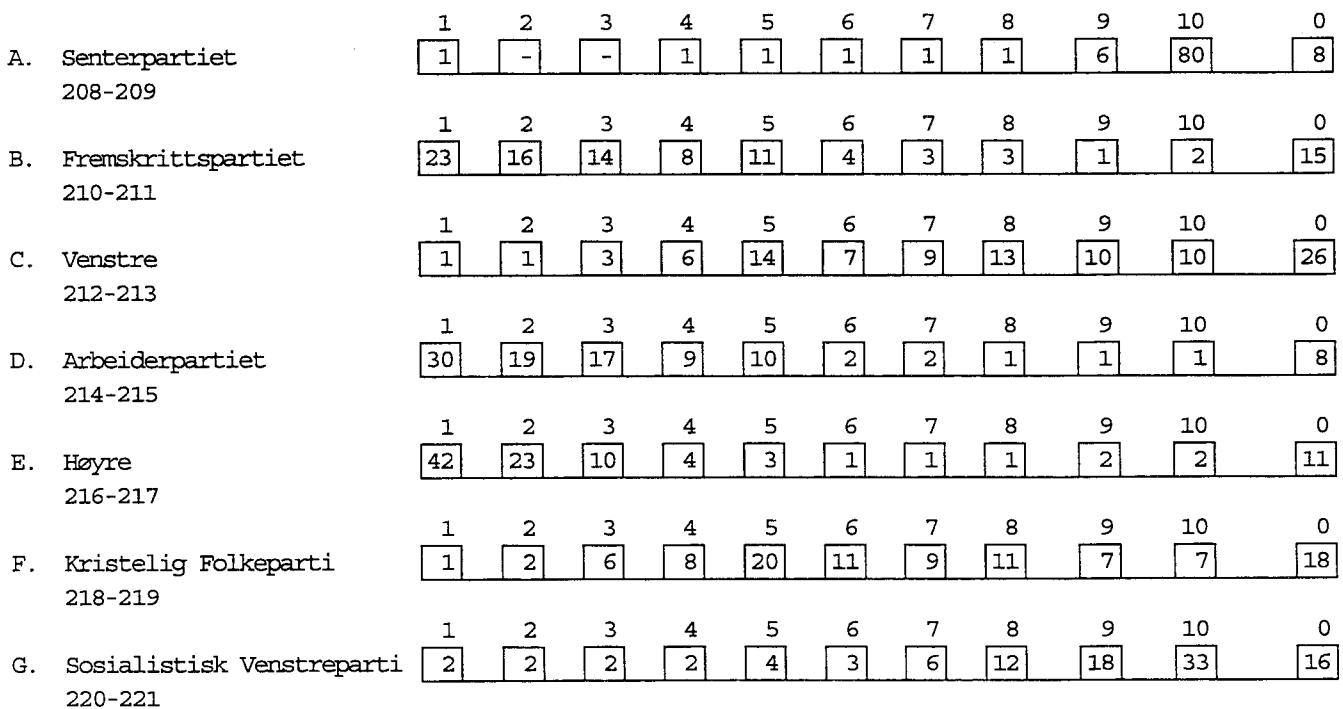

*SPM. 34B Hvor vil du plassere de ulike partiene på en slik skala, eller har du ingen oppfatning om hvor vedkommende parti står i denne saken?

**VED BESØKSINTERVJU: VIS IGJEN KORT 6
VED TELEFON INTERVJU: GJENTA SKALAEN OM NØDVENDIG**

La oss først ta Senterpartiet.

NEVN HVERT AV PARTIENE NEDENFOR OG MERK AV SVARTALLET I RUTENE TIL HØYRE. FLERE PARTIER KAN HA SAMME PLASSERING. MERK AV VERDIEN 00 HVIS I O SVARER VET IKKE ELLER IKKE VIL SVARE.

Så er det spørsmålet om arbeidsledigheten.

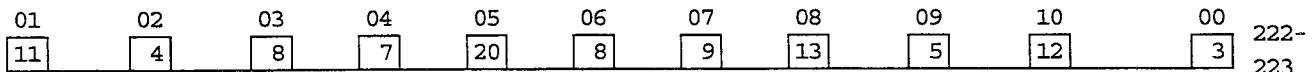
*SPM. 35A Hva kan etter din mening gjøres for å redusere arbeidsledigheten?

Verdi 1 uttrykker at myndighetene bør engasjere seg aktivt for å skape nye arbeidsplasser, særlig i offentlig sektor. Verdi 10 betyr at varige arbeidsplasser først og fremst skapes av det private næringsliv.

VED BESØKSINTERVJU: VIS KORT 7

Hvor vil du plassere deg selv på skalaen, eller har du ikke tenkt så mye på dette spørsmålet?

BARE HELE TALL GODTAS. KRYSS AV FOR DET SVARTALL IO OPPGIR.

↑
MYNDIGHETENE
BØR ENGASJERE
SEG AKTIVT FOR
Å SKAPE NYE
ARBEIDSPASSER,
SÆRLIG I
OFFENTLIG SEKTOR

↑
VARIGE ARBEIDS-
PASSER SKAPES
FØRST OG FREMST
AV DET PRIVATE
NÆRINGSLIV
VET
IKKE,
KAN
IKKE
SI

*SPM. 35B Hvor vil du plassere de ulike partiene på en slik skala?

VED BESØKSINTERVJU: VIS IGJEN KORT 7
VED TELEFON INTERVJU: GJENTA SKALAEN OM NØDVENDIG

La oss først ta Senterpartiet.

NEVN HVERT AV PARTIENE NEDENFOR OG MERK AV SVARTALLETT I RUTEN TIL HØYRE. FLERE PARTIER
KAN HA SAMME PLESSERING. MERK AV VERDIEN 00 HVIS IO SVARER VET IKKE ELLER IKKE VIL SVARE.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	0
A. Senterpartiet 224-225	2	4	9	11	20	10	9	7	1	2	25
B. Fremskrittspartiet 226-227	1	1	1	2	3	2	5	11	15	39	20
C. Venstre 228-229	2	4	10	14	22	9	6	3	1	-	29
D. Arbeiderpartiet 230-231	11	14	16	14	16	6	3	1	1	-	18
E. Høyre 232-233	1	1	2	2	4	5	10	19	19	19	18
F. Kristelig Folkeparti 234-235	1	2	4	7	25	16	11	7	1	1	25
G. Sosialistisk Venstreparti 236-237	19	21	15	9	7	3	2	1	1	-	22

SPM. 36. Hvor fornøyd er du med myndighetenes innsats i de senere år for å skape nye arbeidsplasser, vil du si at du er meget fornøyd, ganske fornøyd, ganske misfornøyd eller meget misfornøyd?

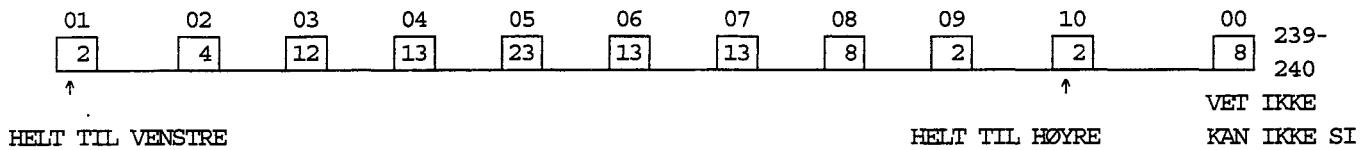
238

1	1	MEGET FORNØYD
2	21	GANSKE FORNØYD
3	11	BÅDE-OG
4	48	GANSKE MISFORNØYD
5	17	MEGET MISFORNØYD
9	2	VET IKKE, HAR INGEN MENING

*SPM. 37A Det er så mye snakk om motsetningen mellom høyresiden og venstresiden i politikken. Her har vi en skala som går fra 1 på venstreside - dvs. de som står helt til venstre politisk - og til 10 på høyre side, dvs. de som står helt til høyre politisk. Hvor ville du plassere deg selv på denne skalaen?

VED BESØKSINTERVJU: VIS KORT 8

BARE HELE TALL GODTAS. KRYSS AV FOR DET SVARTALL I OPPGIR.

*SPM. 37B Hvor vil du plassere de ulike partiene på en slik skala?

VED BESØKSINTERVJU: VIS IGJEN KORT 8
VED TELEFON INTERVJU: GJENTA SKALAEN OM NØDVENDIG

La oss først ta Senterpartiet.

NEVN HVERT AV PARTIENE NEDENFOR OG MERK AV SVARTALLETT I RUTEN TIL HØYRE. FLERE PARTIER KAN HA SAMME PLASSERING. MERK AV VERDIEN 00 HVIS I O SVARER VET IKKE ELLER IKKE VIL SVARe.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	0
A. Senterpartiet 241-242	1	3	9	19	26	15	7	4	1	-	15
B. Fremskrittspartiet 243-244	-	-	1	1	2	3	5	10	18	46	14
C. Venstre 245-246	14	11	10	15	18	12	3	2	-	-	15
D. Arbeiderpartiet 247-248	4	9	18	18	20	9	4	3	1	1	13
E. Høyre 249-250	-	-	-	-	2	3	9	22	27	25	12
F. Kristelig Folkeparti 251-252	-	1	2	5	19	22	21	11	3	1	16
G. Sosialistisk Venstreparti 253-254	20	35	18	6	4	2	1	-	-	-	14

SPM. 38. Vi er interessert i hvordan folk har det økonomisk nå om dagen. Vil du si at du og din husstand har det økonomisk bedre eller dårligere enn for et år siden?

260	
1	32
3	50
5	18
8	1

BEDRE → 39
SAMME → 41
DÅRLIGERE → 40
VET IKKE → 41

SPM. 39. Er det mye bedre eller litt bedre? (N=695)

261	
1	20
2	80

MYE BEDRE → 41
LITT BEDRE

SPM. 40. Er det mye dårligere eller litt dårligere? (N=385)

262	
1	33
2	67

MYE DÅRLIGERE
LITT DÅRLIGERE

SPM. 41. La oss så snakke om den økonomiske situasjonen for hele landet. Vil du si at landets økonomi i løpet av det siste året er blitt bedre, har holdt seg på samme nivå, eller er blitt dårligere?

263	
1	37
3	33
5	25
8	5

BLITT BEDRE → 42
HOLDT SEG PÅ SAMME NIVÅ → 44
BLITT DÅRLIGERE → 43
VET IKKE → 44

SPM. 42. Vil du si mye bedre eller litt bedre? (N=813)

264	
1	12
2	88

MYE BEDRE → 44
LITT BEDRE → 44

SPM. 43. Er det mye dårligere eller litt dårligere? (N=532)

265	
1	28
2	72

MYE DÅRLIGERE
LITT DÅRLIGERE

SPM. 44. La oss tenke framover de nærmeste årene. Tror du at din økonomiske situasjon vil være omtrent som nå, vil den bli bedre enn nå, eller frykter du at den vil bli verre enn nå?

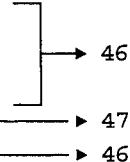
266	
1	26
3	49
5	21
8	4

BEDRE ENN NÅ
OMIRENT SOM NÅ
VERRE ENN NÅ
VET IKKE

SPM. 45. Har du selv eller noen i din husstand vært arbeidsledige eller hatt store vansker med å skaffe jobb i løpet av de fire siste årene?

267

1	24	JA, ARBEIDSLEDIG (SELV ELLER ANDRE I HUSSTANDEN)
2	6	VISSE VANSKER MED Å SKAFFE JOBB
3	62	NEI, INGEN VANSKER MED JOBB
4	8	INGEN SYSSELSATT I HUSSTANDEN (PENSJONIST, TRYGDET) ► 47
8	-	VET IKKE, KAN IKKE SI ► 46

SPM. 46. Frykter du eller frykter du ikke at du selv eller noen i din husstand skal bli rammet av arbeidsledighet i de nærmeste årene framover? (N=2004)

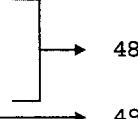
268

1	35	FRYKTER ARBEIDSLEDIGHET
2	13	KANSKJE EN VISS MULIGHET FOR ARBEIDSLEDIGHET
3	51	FRYKTER IKKE ARBEIDSLEDIGHET
8	1	VET IKKE

SPM. 47. Vi har hatt en Arbeiderpartiregjering de siste tre årene. La oss se litt nærmere på den politikk som har vært ført på et par områder i denne tiden.
Vi har en betydelig arbeidsledighet. Hva tror du dette skyldes mest, regjeringens politikk eller andre årsaker?

269

1	16	REGJERINGENS POLITIKK
3	29	REGJERINGENS POLITIKK OG ANDRE ÅRSAKER LIKE VIKTIGE
7	51	ANDRE ÅRSAKER
8	4	VET IKKE ► 49

SPM. 48. La oss tenke oss at vi hadde hatt en borgersklig regjering i disse årene, tror du da at arbeidsledigheten ville vært: (N=2108)

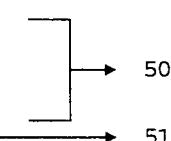
270

1	14	Større enn nå?
3	69	Omtrent som nå?
5	12	Mindre enn nå?
8	5	VET IKKE, KAN IKKE SI

SPM. 49. Prisstigningen er lavere enn før. Hva tror du dette skyldes mest, regjeringens politikk eller andre årsaker?

271

1	31	REGJERINGENS POLITIKK
3	22	REGJERINGENS POLITIKK OG ANDRE ÅRSAKER LIKE VIKTIGE
7	39	ANDRE ÅRSAKER
8	8	VET IKKE ► 51

SPM. 50. La oss anta at vi hadde hatt en børgerlig regjering, tror du at prisene ville ha vært (N=2026)

272

1	3	lavere enn nå?
3	68	omtrent som nå?
5	24	høyere enn nå?
8	5	VET IKKE

SPM. 51. Hvor store forskjeller synes du i alminnelighet at det er mellom partiene på Stortinget, vil du si at forskjellene er meget store, ganske store, ikke særlig store, eller er forskjellene meget små?

273

1	5	MEGET STORE
2	30	GANSKE STORE
3	52	IKKE SÆRLIG STORE
4	8	MEGET SÅR
8	5	VET IKKE, KAN IKKE SI

SPM. 52. Hvor store forskjeller synes du i alminnelighet at det er mellom partiene her i komunen, vil du si at forskjellene er meget store, ganske store, ikke særlig store, eller er forskjellene meget små?

274

1	3	MEGET STORE
2	20	GANSKE STORE
3	51	IKKE SÆRLIG STORE
4	13	MEGET SÅR
8	13	VET IKKE, KAN IKKE SI

SPM. 53. Mener du at de som styrer sløser bort en stor del av de pengene vi betaler i skatt, sløser de bort noe av dem, eller sløser de i virkeligheten bort svært lite av pengene?

275

1	26	EN STOR DEL
2	57	NOE
3	14	SVÆRT LITE
8	3	VET IKKE/ KAN IKKE SI

SPM. 54. Føler du det slik at de fleste norske politikere er dyktige folk som vanligvis vet hva de foretar seg, eller tror du at mange av dem har lite kjennskap til de saker de er satt til å behandle?

276

1	55	DE FLESTE VET HVA DE FORETAR SEG
2	40	MANGE HAR LITE KJENNSKAP TIL SAKENE
8	5	VET IKKE/KAN IKKE SI

SPM. 55. Mener du at de fleste av våre politikere er troverdige, at politikerne stort sett er troverdige, eller at få norske politikere er troverdige?

	277
1	18 DE FLESTE TROVERDIGE
2	64 STORT SETT TROVERDIGE
3	16 FÅ TROVERDIGE POLITIKERE
8	2 VET IKKE/ KAN IKKE SI

SPM. 56. Vi vil gjerne høre om du har deltatt i politiske diskusjoner eller samtaler foran valget i år. Hvor ofte pratet du om valget i familien eller med venner og bekjente. Vil du si....

	278
1	20 daglig?
2	38 et par ganger i uken?
3	30 mer sjeldent?
4	11 aldri?
8	1 HUSKER IKKE, KAN IKKE SI

SPM. 57. Jeg vil nå lese opp en del påstander om politiske spørsmål. Kan du for hver av disse påstandene si om du er helt enig, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig?

VED BESØKSINTERVJU: VIS IGJEN KORT 2

	HELT ENIG	NOKSÅ ENIG	BÅDE- OG	NOKSÅ UENIG	HELT UENIG	VET IKKE, KAN IKKE SI	
	1	2	3	4	5	8	
A. Vi bør redusere den statlige kontrollen over privat næringsdrift...	16	30	5	29	12	8	279
B. Full sysselsetting kan letttere trygges hvis staten får mer innflytelse over bankenes og bedriftenes virksomhet...	9	25	5	32	17	12	280
C. Vi bør redusere forsvarsutgiftene ...	16	27	3	26	24	3	281
D. Det er moralsk forkastelig å foreta inngrep i naturlige arveanlegg hos mennesker og dyr.....	61	21	3	8	4	3	282
E. Redusere skatten på høye inntekter	9	13	3	25	48	2	283
F. I den økonomiske situasjonen Norge er oppe i idag, bør man kunne fire på miljøkravene....	8	22	5	33	28	4	284
G. Pensjonister bør ikke ha krav på ekstra fradrag i beskatningen	5	7	3	28	52	5	285

SPM. 58. Vi vil gjerne vite hvordan du liker noen av partiene. Vi har laget en skala som går fra 0 til 100, som vi kaller 'sympatitemometer.'

VED BESØKSINTERVJU: VIS KORT 9 MERKET TERMOMETER

Ved 50-grader-streken plasserer du partier som du verken liker eller misliker. Et parti som du liker, skal ha en plassering fra 50 til 100 grader. Jo bedre du liker partiet, desto høyere plassering. Hvis det derimot er et parti du ikke liker, skal det plasseres mellom 0 og 50 grader, og med 0 som uttrykk for minst sympati.

MERK AV VERDIEN 999 HVIS IO SVARER VET IKKE ELLER IKKE VIL SVARE

La oss begynne med:

PARTI:	GRADER:	(s=standardavvik)
A. Kristelig Folkeparti	48.2	286-288 N=2113, s=21.1
B. Venstre	47.5	289-291 N=2083, s=19.1
C. Senterpartiet	52.8	292-294 N=2116, s=25.2
D. Sosialistisk Venstreparti	47.4	295-297 N=2117, s=24.5
E. Høyre	47.8	298-300 N=2119, s=23.2
F. Arbeiderpartiet	64.6	301-303 N=2126, s=21.5
G. Fremskrittspartiet	31.3	304-306 N=2124, s=26.0

SPM. 59. Om vi nå ser bort fra partitilknytning, hvordan ser du på noen av våre politiske ledere? Også her bruker vi sympathimeteret som går fra 0 til 100. Hvilken plassering vil du gi:

VED BESØKSINTERVJU: VIS IGJEN KORT 9

MERK AV VERDIEN 999 HVIS IO SVARER VET IKKE ELLER IKKE VIL SVARE

LEDER:	GRADER:	
A. Arne Enger Lahnstein.....	59.4	307-309 N=2123, s=27.6
B. Gro Harlem Brundtland	71.1	310-312 N=2137, s=22.4
C. Kaci Kullman Five.....	45.8	313-315 N=2123, s=22.2
D. Odd Einar Dørum.....	44.1	316-318 N=2054, s=21.0
E. Carl I. Hagen	36.2	319-321 N=2129, s=26.6
F. Erik Solheim	49.0	322-324 N=2119, s=22.3
G. Kjell Magne Bondevik	50.5	325-327 N=2117, s=21.2
H. Torbjørn Jagland.....	57.7	328-330 N=2103, s=20.9

SPM. 60. Stemte du ved valget i høst?

331		
1	85.7	JA → 61
2	13.9	NEI → 65
8	.3	KAN IKKE SI → 65

SPM. 61. Mange sier det var svært lett å bestemme seg ved dette valget, mens andre syntes det var svært vanskelig. Hvordan var det med deg, syntes du det var...

	332
1	33
2	24
4	18
5	11
8	14
	VET IKKE/KAN IKKE SI

SPM. 62. Når var det du bestemte deg for å stemme på det partiet du valgte - var det lenge før valgkampen begynte, var det en gang under valgkampen, eller var det like før valgdagen?

	333
1	50
2	14
3	22
8	14
	VET IKKE

SPM. 63. Hvilket parti eller hvilken liste stemte du på? (N=1883)

	334-335
00	1.0
01	-
02	7.5
03	38.1
04	3.5
05	6.7
06	17.5
08	15.3
09	4.4
10	2.1
11	3.8
	RØD VALGALLIANSE (AKP (M-L))
	NORGES KOMMUNISTISKE PARTI (NKP)
	SOSIALISTISK VENSTREPARTI (SV)
	DET NORSKE ARBEIDERPARTIET (DNA)
	VENSTRE (V)
	KRISTELIG FOLKEPARTI (KRF)
	SENTERPARTIET (SP)
	HØYRE (H)
	FREMSSKRITTPARTIET (FRP)
	ANDRE PARTIER/LISTER, SPESIFISER:
	KAN IKKE SI

SPM. 64 Hvis vi ser bort fra det parti du har stemt på nå i høst, hvilket parti liker du da best etter dette? (N=1882)

	336-337
00	.5
01	-
02	17.7
03	20.1
04	7.4
05	7.8
06	16.4
08	11.2
09	5.3
10	1.1
11	12.6
	RØD VALGALLIANSE (AKP (M-L))
	NORGES KOMMUNISTISKE PARTI (NKP)
	SOSIALISTISK VENSTREPARTI (SV)
	DET NORSKE ARBEIDERPARTIET (DNA)
	VENSTRE (V)
	KRISTELIG FOLKEPARTI (KRF)
	SENTERPARTIET (SP)
	HØYRE (H)
	FREMSSKRITTPARTIET (FRP)
	ANDRE (HVIS IO INSISTERER) SPESIFISER:
	VET IKKE/KAN IKKE SI

SPM. 65. Og så til forrige Stortingsvalg. Hvordan stemte du ved Stortingsvalget i 1989?

338-339

00	.5	RØD VALGALLIANSE (AKP (M-L)) / FYLKESLISTENE FOR MILJØ OG SOLIDARITET
01	-	NORGES KOMMUNISTISKE PARTI (NKP)
02	10.0	SOSIALISTISK VENSTREPARTI (SV)
03	30.9	DET NORSKE ARBEIDERPARTIET (DNA)
04	2.1	VENSTRE (V)
05	6.2	KRISTELIG FOLKEPARTI (KRF)
06	6.4	SENTERPARTIET (SP)
07	.1	DET LIBERALE FOLKEPARTIET (DLF)
08	16.8	HØYRE (H)
09	7.2	FREMSKRITTSPARTIET (FRP)
10	.8	ANDRE PARTIER, SPESIFISER:
40	6.6	HADDE IKKE STEMMERETT,
50	1.3	HADDE IKKE ANLENDING TIL Å STEMME, F.EKS. BORTREIST
60	6.5	STEMTE IKKE (AV ANDRE GRUNNER)
11	4.7	VET IKKE/KAN IKKE SI

SPM. 66. Man snakker iblant om forskjellige samfunnsklasser: Enten arbeiderklassen eller middelklassen. Tenker du noen gang på deg selv som hjemmehørende i en av disse klassene?

340

1	44	JA	→	67
2	5	I TVIL	→	68
3	51	NEI	→	68

SPM. 67. Hvilken klasse? (N=964)

341

1	54	ARBEIDERKLASSEN	→	69
2	46	MIDDELKLASSEN		
8	-	KAN IKKE SI		

SPM. 68. Hvis du likevel skulle velge, ville du si at du nærmest hører hjemme i arbeiderklassen eller i middelklassen? (N=1216)

342

1	39	ARBEIDERKLASSEN
2	42	MIDDELKLASSEN
8	19	VET IKKE

SPM. 69. Er du medlem av noen faglig organisasjon eller organisasjon for arbeidsqivere eller annen yrkessammenslutning?

343

1	46	JA	→	70
5	53	NEI	→	73
8	1	VET IKKE/KAN IKKE SI	→	73

SPM. 70. Hvilken hovedsammenslutning tilhører organisasjonen? (N=1014)

344	
1	44 LANDSORGANISASJONEN (LO/FAGBEVEGELSEN)
2	16 YRKESORGANISASJONENES SENTRALFORBUND (YS)
3	15 AKADEMIKERNES FELLESORGANISASJON (AF)
4	3 NORGES BONDELAG
5	1 NORSK BONDE- OG SMÅBRUKARLAG
6	1 NORGES FISKARLAG
7	3 NÄRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON (NORSK ARBEIDSGIVERFORENING) (NHO/NAF)
8	14 ANDRE, SPESIFISER:
9	2 VET IKKE/KAN IKKE SVARE

SPM. 71. Er du aktivt medlem av denne organisasjonen? Med aktivt medlem mener jeg at man deltar på de fleste møtene organisasjonen holder. (N=1014)

345	
1	28 JA, AKTIV
2	72 NEI, IKKE AKTIV
8	- VET IKKE, KAN IKKE SI

SPM. 72. Hvilket parti eller hvilke partier mener du best ivaretar de interesser din organisasjon står for? (N=2194 for hvert parti)

SETT KRYSS I DE AKTUELLE RUTENE.

1	346	1 RØD VALGALLIANSE (AKP (M-L))	352	1 4 SENTERPARTIET
347	-	NORGES KOMMUNISTISKE PARTI	353	7 HØYRE
348	4	SOSIALISTISK VENSTREPARTI	354	1 FREMSKRITTPARTIET
349	23	DET NORSKE ARBEIDERPARTIET	355	- ANDRE PARTIER/LISTER
350	1	VENSTRE	356	1 ALLE PARTIER LIKE
351		KRISTELIG FOLKEPARTI	357	2 INGEN PARTIER
			358	9 VET IKKE, KAN IKKE SI

SPM. 73. Mener du at en yrkesorganisasjon bør ta partipolitisk standpunkt, eller bør den stille seg nøytral i forhold til partiene?

359	
1	9 BØR TA STANDPUNKT
2	84 BØR STILLE SEG NØYTRAL
3	1 ANDRE SVAR
4	7 VET IKKE/KAN IKKE SI

- SPM. 74. La oss tenke oss to personer A og B som diskuterer et aktuelt spørsmål.
Vi har stilt opp to påstander som de to kommer med.

VED BESØKSINTERVJU: VIS KORT 10

A sier:

Personer som kommer i vanskeligheter på grunn av sin livsførsel, bør ikke ha krav på økonomisk støtte fra det offentlige.

B sier:

Offentlige myndigheter har et spesielt ansvar for å hjelpe personer som ikke klarer seg selv, uansett årsak til deres problemer.

Hvem av disse to er du nest enige med?

360

1	23	MEST ENIG MED A
2	10	MEST ENIG MED BÅDE A OG B/KAN IKKE BESTEMME SEG
3	65	MEST ENIG MED B
4	2	VET IKKE

Så er det spørsmålet om forholdet mellom utkant og sentrum.

VED BESØKSINTERVJU: VIS KORT 11

- SPM. 75. A sier:

Store økonomiske overføringer til utkantstrøkene er fortsatt nødvendig fordi det nåværende bosettingsmønsteret her i landet bør opprettholdes

B sier:

Bare ved å satse mer på sentrale strøk kan vi skape sterkere vekst til beste for hele landet.

Hvilken av disse oppfatningene står nærmest ditt eget syn?

361

1	75	MEST ENIG MED A
2	8	MEST ENIG MED BÅDE A OG B/KAN IKKE BESTEMME SEG
3	13	MEST ENIG MED B
4	4	VET IKKE

- SPM. 76. Når vi ser tilbake på valgkampen i TV, radio og aviser, hvor stor betydning hadde den for din stemmegivning. Vil du si ...

362

1	4	avgjørende betydning
2	8	ganske stor betydning
3	-	en viss betydning
4	53	ingen betydning
8	35	VET IKKE/ VIL IKKE SI

BAKGRUNNSOPPLYSNINGER

INNLEDNING: Så til slutt har vi noen spørsmål som skal gi bakgrunnsopplysninger for undersøkelsen.

SPM. 77. Hva er din nåværende ekteskaplige status? Er du...

370

1	56	gift?
2	14	samboende?
3	19	ugift?
4	6	enke/enkemann?
5	6	separert/skilt?

SPM. 78. Hvor mange barn under 16 år er det her i husstanden?

HVIS DU IKKE HAR BARN UNDER 16 ÅR, SKRIV 00 I BOKSEN UNDER.

371-372

	ANTALL BARN
--	-------------

SPM. 79. Har du for tiden noe inntektsgivende arbeid?

Som inntektsgivende arbeid regner vi også arbeid som familiemedlem uten fast avtalt lønn på gårdsbruk, i forretning og i familiebedrift ellers. Arbeid på en time eller mer pr. uke skal regnes med.

373

1	69	Ja → 80
2	31	Nei → 88

*SPM. 80. Hvor mange timer pr. uke har du vanligvis inntektsgivende arbeid? Regn også med betalte overtidstimer og ekstraarbeid hjemme.

HVIS DU HAR STERT KJØRERENDE ARBEIDSTID PR. UKE, FØR OPP ET ANSLAG PÅ GJENNOMSNITTLIG ARBEIDSTID PR. UKE.

374-376

--	--

TIMER PR. UKE

10 TIMER ELLER MER → 81A

UNDER 10 TIMER → 88

*SPM. 81A. Hva er hovedyrket ditt?

HOVEDYRKE:

*SPM. 81B Hva er dine viktigste arbeidsoppgaver?

.....

377-380

--	--

YRKESKODE

SPM. 81C. Er dette en overordnet stilling?

381

1	30	JA, OVERORDNET STILLING
2	69	NEI
9	1	VET IKKE

SPM. 82. I hvilken grad vil du si at du selv kan planlegge og regulere ditt arbeid, vil du si...
(N=1450)

382

1	39	i høy grad?
2	39	i noen grad?
3	17	i liten grad?
4	5	overhodet ikke?
5	-	VET IKKE

SPM. 83. Har du noen oppgaver som består i å lede andres arbeid? (N=1447)

383

1	50	JA
2	50	NEI

SPM. 84. Arbeider du i ditt hovedyrke som ansatt, som selvstendig med leid hjelp, som selvstendig uten leid hjelp, eller som familiemedlem uten fast avtalt lønn? (N=1450)

384

1	86	ANSATT	→ 85
2	6	SELVSTENDIG MED LEID HJELP	→ 86
3	7	SELVSTENDIG UTEN LEID HJELP	→ 87A
4	1	FAMILIEMEDLEM	

*SPM. 85. Er virksomheten privat, offentlig, eller tilknyttet en organisasjon, f.eks. kooperasjonen
(N=1247)

385

1	50	PRIVAT
2	43	OFFENTLIG
3	6	TILKNYTTET EN ORGANISASJON, SPESIFISER:
4	1	ANNET, SPESIFISER:

*SPM. 86. Hvor mange sysselsatte er det på din arbeidsplass/bedrift? (N=1339)

386

1	14	UNDER 5 ANSATTE
2	13	5-9 ANSATTE
3	15	10-19
4	19	20-49
5	10	50-99
6	17	100-499
7	11	500 ELLER FLERE ANSATTE
8	1	VET IKKE/KAN IKKE SI

*SPM. 87A. Har du et bi-yrke i tillegg til hovedyrke? (N=1450)

387

1	15	JA	→ 87B
2	85	NEI	→ 97

*SPM. 87B. Hva slags yrke er dette?

BI-YRKE:

SPM. 87C. Hva er dine viktigste arbeidsoppgaver i bi-yrket?..... → 97

388-391

[] [] YRKESKODE

SPM. 88. Hva er ditt viktigste gjøremål eller kilde til livsopphold? (N=733)

UFØR GRUPPERES SOM PENSJONIST, TRYGDET

392		
1	19	STUDENT, SKOLEELEV
2	13	HJEMMEARBEIDENDE
3	36	ALDERSPENSJONIST
4	11	ARBEIDSLEDIG
5	16	FØRTIDSPENSJONIST, ARBEIDSUFØR
6	2	VERNEPLIKTIG
7	3	ANNET

→ 97
→ 89
→ 97

SPM. 89. Hadde du selv inntektsgivende arbeid inntil det tidspunkt du begynte å motta pensjon/trygd? (N=458)

393		
1	78	JA
2	22	NEI

→ 90
→ 97

*SPM. 90A. Hva var ditt siste hovedyrke?

HOVEDYRKE:

*SPM. 90B Hva var dine viktigste arbeidsoppgaver?

.....

394-397

		YRKESKODE

SPM. 90C. Vil du si at stillingen du hadde i dette hovedyrket var en overordnet stilling? (N=356)

398		
1	33	JA, OVERORDNET STILLING
2	67	NEI

*SPM. 91. Hvor mange timer arbeidet du vanligvis pr. uke i dette yrket ?

HVIS DU HADDE STERKT VARIERENDE ARBEIDSTID PR UKE, FØR OPP

ANSLAG FOR GJENNOMSNITTLIG ARBEIDSTID PR UKE:

399-401

		TIMER PR. UKE

SPM. 92. I hvilken grad vil du si at du selv kunne planlegge og regulere ditt arbeid, vil du si... (N=353)

402		
1	34	i høy grad?
2	32	i noen grad?
3	20	i liten grad?
4	14	overhodet ikke?
5	-	VET IKKE

SPM. 93. Hadde du oppgaver som besto i å lede andres arbeid ? (N=353)

403		
1	46	JA
2	54	NEI

SPM. 94. Arbeidet du i ditt hovedyrke som ansatt, som selvstendig uten leid hjelp eller som selvstendig med leid hjelp, eller som familiemedlem uten fast avtalt lønn ? (N=356)

404		
1	82	ANSATT → 95
2	7	SELVSTENDIG MED LEID HJELP → 96
3	10	SELVSTENDIG UTEN LEID HJELP → 97
4	1	FAMILIEMEDLEM UTEN FAST AVTALT LØNN → 97

*SPM. 95. Var virksomheten privat, offentlig, eller tilknyttet en organisasjon, f.eks. kooperasjonen? (N=356)

405		
1	58	PRIVAT
2	36	OFFENTLIG
3	6	TILKNYTTET EN ORGANISASJON
4	-	ANNET

*SPM. 96 Hvor mange sysselsatte var det i den bedriften/arbeidsplassen der du sist arbeidet ? (N=317)

406		
1	16	UNDER 5 ANSATTE
2	11	5 - 9 ANSATTE
3	16	10 - 19 "
4	16	20 - 49 "
5	12	50 - 99 "
6	16	100 - 499 ANSATTE
7	9	500 ELLER FLERE ANSATTE
8	4	VET IKKE/KAN IKKE SI

SE SVARENE PÅ SPM. 77. STILL SPØRSMÅL 97 BARE DERSOM DU ER GIFT ELLER SAMBOENDE.
ANDRE GÅR TIL SPM. 102A.

SPM. 97. Har din ektefelle/samboer for tiden noe inntektsgivende arbeid ?

Som inntektsgivende arbeid regner vi også arbeid som familiemedlem uten fast avtalt lønn på gårdsbruk, i forretning og i familiebedrift ellers ? Arbeid på en time eller mer pr. uke skal regnes med. (N=1513)

407		
1	71	JA → 99A
2	29	NEI → 98

SPM. 98. Hva er din ektefelles/samboers viktigste gjøremål eller kilde til livsopphold ? (N=446)

408		
1	8	STUDENT, SKOLEELEV → 102A
2	24	HJEMMEARBEIDENDE → 102A
3	33	ALDERSPENSJONIST → 99A
4	9	ARBEIDSLEDIG → 99A
5	22	FØRTIDSPENSJONIST, ARBEIDSUFØR → 102A
6	1	VERNEPLIKTIG → 102A
7	3	ANNET → 102A

*SPM. 99A. Hva er/var din ektefelles/samboers hovedyrke?

HOVEDYRKE:

*SPM. 99B Hva er/var din ektefelles/samboers viktigste arbeidsoppgaver?.....

409-412

		YRKESKODE
--	--	-----------

SPM. 99C. Vil du si at stillingen din ektefelle/samboer har/hadde i sitt hovedyrket er/var en overordnet stilling? (N=1339)

413

1	34	JA, OVERORDNET STILLING
2	66	NEI

*SPM. 100 Er/var virksomheten privat, offentlig eller tilknyttet en organisasjon, f.eks. kooperasjonen? (N=1325)

414

1	55	PRIVAT
2	38	OFFENTLIG
3	6	TILKNYTTET EN ORGANISASJON, SPESIFISER:.....
4	1	ANNET, SPESIFISER:.....

SPM. 101. Har/hadde han/hun oppgaver som består/bestøt i å lede andres arbeid? (N=1325)

415

1	41	JA
2	58	NEI
8	1	VET IKKE/KAN IKKE SI

SPM. 102A. Kan du si hvilket yrke din hovedforsørger hadde da du vokste opp?

YRKE:

416-419

		YRKESKODE
--	--	-----------

SPM. 102B. Hvilken av disse yrkesgruppene tilhører/tilhørte han/hun? (N=2166)

VED BESØKSINTERVJU: VIS KORT 12

420

1	38	ARBEIDER
2	10	LAVERE/UNDERORDNET FUNKSJONÆR
3	15	HØYERE FUNKSJONÆR
4	6	SELVSTENDIG UTEN LEID HJELP
5	9	SELVSTENDIG MED LEID HJELP
6	9	GÅRDBRUKER, SKOGEIER
7	4	SMÅBRUKER
8	4	FISKER
9	4	ANNEN YRKESGRUPPE, SPESIFISER:
0	1	UBESVART/KAN IKKE SI

SPM. 103. Hvilken målform liker du å bruke når du skriver, bokmål, eller nynorsk?

- 421
1	88	BOKMÅL/RIKSMÅL
2	11	NYNORSK/LANDSMÅL
8	1	VET IKKE/KAN IKKE SI

SPM. 104. Hvor interessert er du i språkspørsmålet? Er du ...

- 422
1	11	meget interessert?
2	32	nokså interessert?
3	56	lite interessert?
8	1	VET IKKE/KAN IKKE SI

SPM. 105. Regner du deg som avholdsmann(-kvinne), eller smaker du alkohol fra tid til annen?

- 423
1	13	AVHOLDSMANN (-KVINNE)
2	21	IKKE AVHOLD, MEN MATEHOLD (BARE HVIS IO BRUKER UTTRYKKET SELV)
3	65	SMAKER ALKOHOL
8	1	VET IKKE/KAN IKKE SI

SPM. 106. Hvor interessert er du i avholdssaken, vil du si at du er...

- 424
1	6	meget interessert?
2	29	nokså interessert?
3	64	ikke særlig interessert?
8	1	VET IKKE

SPM. 107. Er du medlem av noen religiøse eller kristelige foreninger eller organisasjoner?

- 425
1	8	JA
5	91	NEI
8	1	VET IKKE/KAN IKKE SI

SPM. 108. Hvor mange ganger i løpet av den siste måneden har du...

- ANTALL
A) vært til stede ved gudstjenester i kirken?.....	____ ____	426-427
B) vært til stede på andre religiøse møter?.....	____ ____	428-429
C) hørt på andakter og gudstjenester i radio og fjernsyn?.....	____ ____	430-431

SPM. 109A. Tilhører du et bestemt kirkesamfunn? (N=2181)

- 432
1	86	JA → 109B
2	14	NEI → 110

SPM. 109B. Hvilket kirkesamfunn er det?

- 433
1	-	ROMERSK KATOLSK
2	95	DEN NORSKE KIRKE
3	1	FRIKIRKE
4	-	JØDISK
5	-	MUSLIMSK
6	-	HINDUISTISK
7	-	BUDDHISTISK
8	3	ANNET, SPESIFISER:.....
9	1	IKKE SVART

SPM. 110. Hvilken allmennutdanning har du fullført ?

KRYSS BARE AV FOR HØYESTE ALLMENNUTDANNING. YRKESFAGLIG VIDEREGLIG SKOLE TAS IKKE MED HER, MEN I SPM. 111.

- 434
1	16	7-ÅRIG FOLKESKOLE ELLER KORTERE
2	9	1-ÅRIG FRAMHALDS- ELLER FORTSETTELSESSKOLE
3	3	2-ÅRIG FRAMHALDS- ELLER FORTSETTELSESSKOLE
4	25	9-ÅRIG GRUNNSKOLE
5	4	FOLKEHØGSKOLE (UNGDOMS- ELLER FYLKESSKOLE), 1 ÅRS KURS
6	10	REAL ELLER MIDDLSKOLE, GRUNNSKOLENS 10. ÅR
7	1	FOLKEHØGSKOLE, 2 ÅRS KURS
8	31	ARTIUM ELLER EKSAMEN VED ØKONOMISK GYMNAS
9	1	UOPPGITT ELLER INGEN ALLMENNUTDANNING

SPM. 111. Har du fullført annen utdanning hvor skolegangen eller studiene normalt varer minst 5 måneder? (N=2181)

(LÆRE- ELLER PRAKSISTID TAS IKKE MED HER)

- 435
1	70	JA → 112
2	5	NEI, MEN ER I GANG MED SKOLE/STUDIER → 113
3	25	NEI, ER HELLER IKKE I GANG MED SKOLE/STUDIER → 113

SPM. 112. Hvilken utdanning er dette ?

(DERSOM FLERE, OPPGI BARE DEN UTDANNINGEN SOM DU SELV REGNER SOM DEN VIKTIGSTE.)

Utdanningsens art	Normal varighet	
(Oppgi kurstype, linje eller fagområde og evt. skolens navn)	For utdanning på heltid, oppgi måneder eller år	For utdanning på deltid, oppgi ca. timetall

436-437
FOR KONTORET: UITDANNINGSKODE

*SPM. 113 Hvor stor brutto inntekt hadde du (og din ektefelle/samboer) i alt i 1992 ? Med brutto inntekt mener vi samlet inntekt før eventuelle fradagsposter og skatt.

Rund av til nærmeste 1000 kr.

HAR DU PROBLEMER MED Å SVARE, BE OM SVAR I NÄRMESTE 10000 KR. HVIS INGEN INNTEKT, MARKER MED 0 NB: FOR GIFT/SAMBOENDE DU SKAL SUMMEN AV EKTEFELLENS INNTEKT OPPGIS. (HVIS DU IKKE HAR EGEN INNTEKT, OPPGIS EKTEFELLENS/SAMBOERENS)

438-442

KRONER:

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

1

VIL IKKE SVARE

--

 443
